

Nr 5 A.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1922 kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

Utlåtande angående regleringen för tiden 1 januari—30 juni 1923 av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 1) att för sagda tid upptaga det ordinarie anslaget till departementschefen, nu för år 24,000 kronor, med halva beloppet, 12,000 kronor.

Departements-
chefen.
[1.]*

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *departementschefen*, nu för år 24,000 kronor, med halva beloppet, 12,000 kronor.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, nu för år 283,900 kronor, med halva beloppet, 141,950 kronor.

Departemen-
tets avdelning
av Kungl.
Maj:ts kansli.
[2.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 1 och 2 i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1922.

Vid prövning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet uppmärksammat den av Kungl. Maj:t från början av år 1921 vidtagna

Utskottets
yttrande.

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

åtgärden att till sakkunnigt biträde åt statens fattigvårdsinspektör i byggnadstekniska frågor tillkalla en arkitekt med ett årligt arvode av 10,000 kronor, varav för sagda år 5,000 kronor anvisats av förevarande huvudtitels allmänna besparingar.

Utskottet har icke känt sig fullt övertygat om nödvändigheten av att för ändamålet i fråga förbrukas ett så betydande belopp. Tillitandet i detta fall av huvudtitelns allmänna besparingar torde dessutom svårigen kunna anses stå i överensstämmelse med de i rikets ständers skrivelse den 12 maj 1841 angivna grunder i avseende å dispositionen av besparingar å huvudtitlarna. Då utskottet likväl finner sig kunna begränsa sin erinran till vad sålunda uttalats, sker det under förväntan, att därest efter vederbörlig prövning behov även hädanefter av dylik sakkunnig visar sig förefinnas, denne vid utövningen av sitt uppdrag skall bliva i tillfälle, icke blott att tillgodose byråns intressen utan jämväl att medverka till förbilligandet av de byggnadsföretag, hans granskning åsyftar.

Då utskottet i övrigt icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli*, nu för år 283,900 kronor, med halva beloppet, 141,950 kronor.

Övergångs-
stat.
[3.]

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till övergångsstat för socialdepartementet, nu för år 10,400 kronor, med ett belopp av 2,600 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 2—3 i statsrådsprotokollet.

Övergångsstaten för socialdepartementet beräknades i sistlidet års statsverksproposition upptaga 2 kanslisekreterare, vardera med en avlönning av 5,200 kronor, därav 2,500 kronor lön, 1,500 kronor tjänstgöringspenningar och 1,200 kronor provisoriskt avlöningstillägg.

Den ene av de två kanslisekreterarna har emellertid övergått å den nya ordinarie staten för socialdepartementet såsom andre kanslisekreterare vid sistnämnda stats ikraftträdande den 1 januari 1922. Den andre kvarstår å övergångsstaten och skall således jämlikt kungörelsen den 22 juni 1921 (Sv. förf.-saml. nr 453) bibehållas vid samtliga enligt övergångsstaten utgående avlöningsförmåner jämte tillfällig löneförbättring.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till *övergångsstat för socialdepartementet*, nu för år 10,400 kronor, med ett belopp av 2,600 kronor.

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att för upprätthållande av departementets verksamhet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag, högst, 6,850 kronor.

Departementets verksamhet.

[4.]

För ifrågavarande ändamål är å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 13,700 kronor.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må för upprätthållande av departementets verksamhet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag, högst, 6,850 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

5:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 5) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *riksförsäkringsanstalten*, nu för år 238,500 kronor, med halva beloppet, 119,250 kronor.

Riksförsäkringsanstalten.

[5.]

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att för upprätthållande av riksförsäkringsanstaltens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 693,550 kronor.

Upprätthållande av riksförsäkringsanstaltens verksamhet.

[6.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 4—10 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av riksförsäkringsanstaltens verksamhet har riksdagen, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag å 1,450,000 kronor.

Detta anslag har av riksdagen beräknats på följande sätt:

avlöning till extra tjänstemän, amanuenser och andra extra biträden samt extra vaktmästare ävensom vikariatsersättningar och ersättning till sakkunniga, personligt lönetillägg till överläkaren hos riks-försäkringsanstalten, professorn J. H. Åkerman m. m., förslagsvis.....	kronor	770,250: —
hyra, kostnad för uppvärmning, belysning och städning, resekostnads- och traktamentsersättningar, rättegångskostnader, tryckningskostnader samt kostnader för prenumeration å tidningar och tidskrifter, för inköp av böcker och för annonsering, för anskaffning och underhåll av inventarier, för vakthållning nattetid inom ämbetsverkets lokaler m. m., förslagsvis	»	345,550: —
kostnad för ortsombuden samt för andra dylika kostnader, förslagsvis	»	300,000: —
kostnad för läkarundersökning och anskaffande av läkarbetyg, då sådant ej skall av arbetsgivare bekostas, samt för andra dylika kostnader, förslagsvis	»	5,200: —
omkostnader för förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omfördälda fond, förslagsvis	»	14,100: —
omkostnader för handhavande av livförsäkring i samband med lån ur statens egnahemslånefond, förslagsvis	»	14,900: —
<u>Summa kronor</u>		<u>1,450,000: —</u>

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär till en början den ändring i ifrågavarande stats uppställning, att den sist upptagna anslagsposten, avseende omkostnader för handhavande av den med statens egnahemslånerörelse förbundna livförsäkringen, måtte avföras ur staten och fördelas å andra poster inom anslaget.

Ifrågavarande anslagspost har beräknats på följande sätt:

hyra av ett rum jämte uppvärmning, belysning, städning och telefon, förslagsvis	kronor	1,400: —
arvode till en aktuarie, förslagsvis	»	6,048: —
arvode till en överläkare, förslagsvis	»	3,400: —
vikariatsersättning under semester för aktuarien samt ersättning till extra biträde m. m., förslagsvis	»	1,500: —
tryckningskostnader, skrivmaterialier, inventarier och diverse, förslagsvis	»	1,500: —
kostnad för läkarbetyg, förslagsvis	»	1,000: —
<u>Summa kronor</u>		<u>14,848: —</u>

eller i avrundat tal 14,900 kronor.

Vid en fördelning av anslagspostens olika belopp å andra poster inom anslaget har ansetts, att beloppet för hyra, uppvärmning etc., beräknat till 1,400 kronor, ävensom kostnaden för tryckning, skriv-

materialier, inventarier och diverse, beräknad till 1,500 kronor, helt kunna utgå, enär den i anslaget till riksförsäkringsanstaltens verksamhet upptagna posten av 345,550 kronor för hyra, uppvärmning, belysning och städning etc. i allt fall kunde minskas. Vidare har arvodet till överläkaren, beräknat till 3,400 kronor, ansetts kunna nedsättas till 2,000 kronor.

I enlighet härmed skulle för första halvåret 1923 till respektive anslagsposter i den extra staten läggas följande belopp, nämligen: till posten avlöning till extra tjänstemän, amanuenser etc. 4,774 kronor ($\frac{6,048 + 2,000 + 1,500}{2}$) eller i avrundat tal 4,800 kronor samt till posten kostnad för läkarundersökning etc. 500 kronor. Den förstnämnda av dessa poster har ock för helt år beräknats till 779,850 kronor och för första halvåret 1923 till hälften av detta belopp, 389,925 kronor eller i avrundat tal 390,000 kronor. Den senare posten, för närvarande utgörande 5,200 kronor, och som enligt nyssberörda förslag borde ökas med 1,000 kronor, för helt år räknat, har däremot med hänsyn till att densamma visat sig otillräcklig ansetts böra ytterligare höjas med 800 kronor och sålunda sluta å 7,000 kronor för år. Posten i fråga har alltså för tiden januari—juni 1923 upptagits till 3,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare, att ovanberörda för hyra m. m. uppförda anslagspost, 345,550 kronor, skulle för helt år beräknas till 286,000 kronor eller för första halvåret 1923 till 143,000 kronor, att anslaget för kostnad för ortsombuden samt för andra dylika kostnader skulle upptagas med oförändrat belopp eller med 150,000 kronor för nu ifrågavarande tid samt att posten omkostnader för förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fond likaledes måtte beräknas till oförändrat belopp eller 7,050 kronor för samma tid.

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit och får alltså hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av riksförsäkringsanstaltens verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 693,550 kronor.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, nu för år 50,000 kronor, till ett belopp av 37,500 kronor.

Kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 10—11 i statsrådsprotokollet.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har 1918 års riksdag å riksstaten från och med år 1919 uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 50,000 kronor för bestridande av kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete. Anslaget har sedermera utgått med oförändrat belopp.

Ifrågavarande anslag avser *dels* medel, som skola av statsverket förskjutas i anledning av arbetsgivares försumlighet att på föreskrivet sätt erlægga honom påförda försäkringsavgifter, *dels ock* medel för statsverkets ersättande av den förlust, som uppkommer för riks-försäkringsanstalten därigenom, att av riks-försäkringsanstalten i arbetsgivarens ställe utgivna sjukpenningar och läkarvårdskostnader på grund av arbetsgivarens obestånd icke kunnat utbekommas.

Med hänsyn till att anslaget för varje år visat sig otillräckligt samt under framhållande av att på grund av nu rådande depressionstid statens kostnader för ifrågavarande ändamål åtminstone under de närmaste åren med sannolikhet komme att överstiga det för närvarande uppförda ordinarie anslagets belopp, har anslaget ansetts böra bestämmas till 75,000 kronor för år eller till 37,500 kronor för halvåret 1 januari—30 juni 1923.

Utskottet, som funnit Kungl. Maj:ts förevarande förslag tillfyllest motiverat, hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, nu för år 50,000 kronor, till ett belopp av 37,500 kronor.

Riksförsäkringsanstaltens dödsfalls-ersättningar i samband med lån ur statens egnahemslånefond icke är erforderligt för tiden 1 januari—30 juni 1923 och påkallas sålunda icke något utskottets yttrande i fråga om detta anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

8:o) Departementschefen har anmält (punkt 8), att anslag till riks-försäkringsanstaltens dödsfallsersättningar i samband med lån ur statens egnahemslånefond icke är erforderligt för tiden 1 januari—30 juni 1923 och påkallas sålunda icke något utskottets yttrande i fråga om detta anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

[8.]

anmäla.

Statens bidrag till fiskares försäkring.

9:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 9) hemställer utskottet,

[9.]

att riksdagen måtte besluta att beträffande det ordinarie förslagsanslaget till *statens bidrag till fiskares försäkring* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

10:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 10) hemställer utskottet,

Försäkrings-
rådet.

[01.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923. upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *försäkringsrådet*, nu för år 87,000 kronor, med halva beloppet, 43,500 kronor.

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att för upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Upprätt-
hållande av
försäkrings-
rådets verk-
samhet.

[11.]

För år 1922 har 1921 års riksdag, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat anvisat ett förslagsanslag av 70,000 kronor för upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet.

På grund av minskning av de extra arbetskrafterna hos försäkringsrådet samt nedgång av omkostnaderna i följd av fallande pris har Kungl. Maj:t ansett anslaget kunna nedsättas med 20,000 kronor, för helt år räknat, eller 10,000 kronor för nu ifrågavarande halvår.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

12:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 12) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 13 och 14) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Social-
styrelsen.

[12.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *socialstyrelsen*, nu för år 312,000 kronor, med halva beloppet, 156,000 kronor.

Upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet.

[13.]

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, anvisa ett förslagsanslag, högst, 68,500 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 15—19 i åberopade statsrådsprotokollet.

Utöver vederbörande anslag å ordinarie stat anvisade sistlidet års riksdag för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 137,000 kronor. Det för första halvåret 1923 nu äskade anslaget utgör sålunda hälften av det för innevarande år beviljade.

Utskottets yttrande.

I samband med förevarande anslagsäskande har departementschefen lämnat en närmare redogörelse beträffande hos socialstyrelsen vidtagna anordningar för kontroll över bränsleförbrukningen inom vissa av statsverket disponerade byggnader och lokaler m. m.

Av denna redogörelse framgår bland annat, att Kungl. Maj:t för handläggning av till ifrågavarande område hörande ärenden bemyndigat socialstyrelsen att från och med den 1 juli 1921 tills vidare intill utgången av juni månad innevarande år anställa en byråassistent, en byråingenjör och ett kvinnligt biträde, samt att härför erforderliga medel av Kungl. Maj:t anvisats från femte huvudtitelns allmänna besparingar. Då emellertid departementschefen för närvarande icke vore beredd att taga ställning till frågan om bränslekontrollens framtida ordnande, har något anslag för ändamålet i fråga syntts honom icke böra äskas av riksdagen. Därest efter anbefalld ytterligare utredning Kungl. Maj:t skulle finna kontrollverksamheten inom socialstyrelsen böra fortgå i en eller annan form, har departementschefen nämligen ansett, att, såvida riksdagen ej gör någon erinran däremot, Kungl. Maj:t bör kunna tills vidare upprätthålla denna verksamhet med anlitan av tillgängliga medel.

Enligt vad utskottet inhämtat, har under tiden november 1921—februari 1922 antalet inspektioner vid statens värmeanläggningar uppgått till 365, varvid 322 dylika anläggningar med en gemensam bränslekostnad år 1920 av 5,537,909 kronor undersökts. Vid inspektionerna hava enligt uppgift felaktigheter blivit anmärkta i och för rättelse. Utan att nu uttala något omdöme om denna verksamhet, vill utskottet emellertid understryka angelägenheten av att vid anordnande av densamma största möjliga sparsamhet iakttages.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för *upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, anvisa ett förslagsanslag, högst, 68,500 kronor.

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister, ett förslagsanslag av 72,000 kronor.

Förliknings-
män för
medling i
arbetstvister.

[14.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 20 och 21 i statsrådsprotokollet.

Till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister har riksdagen på extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 144,000 kronor. Det av Kungl. Maj:t för första hälften av år 1923 för ändamålet i fråga äskade anslaget utgör sålunda hälften av det för innevarande år beviljade.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning har utskottet ansett sig böra biträda. I likhet med departementschefen förutsätter emellertid utskottet, att, om genom förordnande av s. k. fackförlikningsmän någon förlikningsman för visst distrikt erhåller väsentligt minskat arbete, Kungl. Maj:t nedsätter hans arvode under det av riksdagen godkända beloppet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till *ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister*, ett förslagsanslag av 72,000 kronor.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till bestridande av kostnaderna för centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

Centrala
skiljenäm-
nden för vissa
arbetstvister.

[15.]

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 21 och 22 i åberopade statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 30,000 kronor och utgör alltså det för första halvåret 1923 äskade anslaget hälften av detta belopp.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till bestridande av *kostnaderna för centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister* anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

*Särskilda
skiljedomare i
arbetstvister.*

[16.]

16:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 16) och under erinran om att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister för år 1922 beviljats ett anslag å 15,000 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister* anvisa ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

*Understöddjan-
de av den
offentliga
arbetsförmed-
lingen.*

[17.]

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att för befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 23 och 24 i statsrådsprotokollet.

För år 1922 har riksdagen för ifrågavarande ändamål beviljat ett anslag å 200,000 kronor. Då anslaget avser att täcka vissa av de utgifter, som kommunerna under nästföregående år haft för arbetsförmedlingen, samt det uppenbarligen är ett önskemål, att statsunderstödet snarast möjligt skall bliva tillgängligt för kommunerna, har departementschefen ansett, att anslagsbeloppet för hela år 1923 bör beräknas på årets första hälft.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att för *befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket* utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa — att i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder utgå såsom bidrag till resekostnader för medellösa arbetssökande, som av arbetsförmedlingsanstalt anvisats arbete å annan ort än där de vistas — ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

*Medellösa
arbets-
sökandes
resor.*

[18.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 24 i statsrådsprotokollet.

Det för ifrågavarande ändamål äskade anslaget utgör hälften av ett för samma ändamål för innevarande år beviljat anslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa — att i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder utgå såsom *bidrag till resekostnader för medellösa arbetssökande, som av arbetsförmedlingsanstalt anvisats arbete å annan ort än där de vistas* — ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

19:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) ifråga om anslag för tiden 1 januari—30 juni 1923 till arbetslöshetens bekämpande kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

*Bekämpande
av arbetslös-
heten.*

[19.]

anmäla.

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att till understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

*Understöd i
vissa fall åt
genom tobaks-
monopolets
införande
nödlidande
personer.*

[20.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 25—26 i statsrådsprotokollet.

För vart och ett av åren 1920—1922 har riksdagen anvisat ett förslagsanslag av 140,000 kronor till understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer.

I ämnet nu gällande föreskrifter, utfärdade i anslutning till av riksdagen prövade grunder, återfinnas i kungörelse den 7 juli 1921 (Sv. förf.-saml. nr 409). Enligt dessa föreskrifter tillkommer det arbetslöshetskommissionen att bestämma om tilldelande av understöd.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *O. Hagman* väckt motion (nr 103), vari hemställts,

1) att riksdagen måtte medgiva en höjning av nu utgående understöd med 50 procent från och med 1922.

2) att riksdagen måtte till understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer å tilläggsstat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag — som tillägg till i riksstaten upptaget belopp av 140,000 kronor — av 70,000 kronor.

3) att riksdagen måtte för samma ändamål å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 105,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

I proposition nr 66 till 1920 års riksdag föreslog Kungl. Maj:ts riksdagen att för understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer, i enlighet med av chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet över finansärenden den 30 januari 1920 angivna grunder, under sjunde huvudtiteln anvisa å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag å 150,000 kronor samt å tilläggsstat för år 1920 likaledes ett förslagsanslag å 150,000 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle sådant understöd utgå med 500 kronor för år till envar självförsörjande person, som vid tiden för tobaksmonopolets införande var fast anställd inom tobakshanteringen och som vid avgången från yrket uppnått en ålder av 55 år eller på grund av lyte eller kronisk sjukdom var till arbete oförmögen.

Vid förevarande propositions behandling av riksdagen fann riksdagen sig böra medgiva, att understöd av statsmedel för ändamålet ifråga anvisades. Beträffande understödsbeloppens storlek fann riksdagen emellertid hänsyn böra tagas, dels till att äldre kvinnliga, i vanlig mening icke arbetsföra personer måste anses hava större möjlighet än män i samma läge och ålder att genom lättare sysselsättning bereda

sig någon mindre inkomst, dels ock till huruvida understödstagaren vore gift eller hade barn att försörja. Riksdagen ansåg härvid det vara med rättvisa mest överensstämmande, att understödet bestämdes till 400 kronor för ensamstående kvinna, till 500 kronor för ensamstående man eller ensamstående kvinna med minderårigt barn, till 600 kronor för man, som hade hustru eller minderårigt barn, samt till 700 kronor för äkta makar, som båda varit anställda som tobaksarbetare. Då enligt vad i propositionen lämnade uppgifter gävo vid handen, största antalet understödstagare vore att söka bland ensamstående kvinnor, syntes det riksdagen, att de av Kungl. Maj:t äskade anslagen borde kunna nedsättas till vardera 140,000 kronor.

Såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår, har ett anslag av enahanda storlek anvisats av riksdagen jämväl för år 1922.

Under hänvisning till vad sålunda förekommit och då utskottet ansett tillräcklig anledning icke föreligga att, på sätt ovannämnda motionär föreslagit, nu höja ifrågavarande understöd, vilka av riksdagen under år 1920 med dess högkonjunktur ansågos skäligen, har utskottet funnit sig böra avstyrka motionärens förslag.

Då Kungl. Maj:ts framställning icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herr Hagmans ovanberörda motion, i vad densamma skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, till *understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.*

21:o) Departementschefen har anmält (punkterna 21 och 22), att anslag till internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande samt mellanfolkliga arbetsamtet i Basel icke erfordras för första halvåret 1923, och påkallas sålunda icke något utskottets yttrande i fråga om dessa anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande.

[21.]

Mellanfolkliga arbetsamtet i Basel.

[22.]

22:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 23) och under erinran om, att till personligt löne-

Yrkesinspektionen.

[23.]

tillägg åt yrkesinspektrisen Kerstin Hesselgren på extra stat för år 1922 beviljats ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923

a) upptaga det ordinarie anslaget till *yrkesinspektionen*, nu för år 164,100 kronor, med halva beloppet 82,050 kronor,

b) till *personligt lönetillägg åt yrkesinspektrisen Kerstin Hesselgren* på extra stat anvisa ett förslagsanslag, högst, 500 kronor.

Upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet.

[24.]

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 26 och 27 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen å extra stat för år 1922 anvisat ett anslag å 60,000 kronor. Det av Kungl. Maj:t för tiden den 1 januari—den 30 juni 1923 för ändamålet nu äskade anslaget utgör sålunda hälften av det för innevarande år beviljade.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för *upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet* anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

Bidrag till föreningen för arbetarskydd i Stockholm.

[25.]

24:o) Departementschefen har anmält (punkt 25), att utbetalning av begärt statsbidrag åt föreningen för arbetarskydd i Stockholm bör kunna anstå till 1923 års senare hälft, på grund varav han ansett sig sakna anledning att nu ingå på frågan om anslag för detta ändamål. Med anledning härav påkallas icke något utskottets yttrande i fråga om detta anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till statens tvångsarbetsanstalter, nu för år 556,000 kronor, med halva beloppet 278,000 kronor.

Statens
tvångsarbets-
anstalter.

[26.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 28 och 29 i statsrådsprotokollet.

I samband med förevarande anslagsäskande har departementschefen meddelat, att Kungl. Maj:t efter därom av styrelsen för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona gjord framställning genom beslut den 2 december 1921 uppdragit åt styrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar och under beaktande av visst av byggnadsstyrelsen gjort uttalande låta omändra och utvidga sjukavdelningen vid nämnda anstalt för en sammanlagd kostnad av högst 8,000 kronor, att utgå av ett av 1921 års riksdag för vissa sanitära anordningar vid anstalten ifråga å tilläggsstat för sagda år uppfört reservationsanslag å 40,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Då utskottet icke haft något att erinra mot vad sålunda förekommit och ävenledes ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *statens tvångsarbetsanstalter*, nu för år 556,000 kronor, med halva beloppet, 278,000 kronor.

26:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 27) hemställer utskottet,

Övergångs-
stat.

[27.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget *statens tvångsarbetsanstalter: övergångsstat*, nu för år 15,000 kronor, med halva beloppet, 7,500 kronor.

27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att till driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister vid Svartsjö på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Statens
vårdanstalt-
för alkoholist-
er vid
Svartsjö.

[28.]

Det för ifrågavarande ändamål äskade anslaget utgör hälften av ett för samma ändamål för innevarande år beviljat.

Utskottets
yttrande.

Vid behandlingen av förevarande anslagsäskande har utskottet uppmärksammat, att herrar A. Petrén och G. H. von Koch i en inom första kammaren väckt motion (nr 81), vilken hänvisats till andra lagutskottets förberedande behandling, yrkat, att riksdagen för sin del ville antaga en provisorisk lag om vård av vissa alkoholister å anstalter, som i 31 och 33 §§ av fattigvårdslagen stadgas. Då genom bifall till denna motion antalet av de å tvångsarbetsanstalten å Svartsjö intagna alkoholisterna skulle i någon mån ökas och anslagsbehovet i följd härav stegras, skulle det visserligen kunna ifrågasättas, huruvida icke ett uppskov med behandlingen av anslagsfrågan till efter det berörda motion blivit av riksdagen behandlad vore lämpligt. Med hänsyn emellertid till att i motionen icke ifrågasatts någon höjning av anslagsbeloppet samt att anslaget är av förslagsanslags natur, har utskottet funnit sig redan nu kunna upptaga anslagsäskandet till behandling, och, som utskottet icke haft något att erinra mot det av Kungl. Maj:t begärda beloppet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *driftnkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister vid Svartsjö* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Statens
vårdanstalt
för alkoholist-
er
i Landskrona.
[29.]

28:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29), att till driftnkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 3,500 kronor.

För anordnande och drivande av en ny statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona har 1921 års riksdag anvisat ej mindre på tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag å 5,000 kronor, än även å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

Med hänsyn till den ringa beläggningen å anstalten har anslaget för första halvåret 1923 ansetts kunna begränsas till 3,500 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må till *driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 3,500 kronor.

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

dels till avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister ett förslagsanslag, högst, 20,473 kronor,

dels ock till bidrag för driftkostnaderna i övrigt för samma anstalt ett förslagsanslag av 26,500 kronor.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 31—45 i statsrådsprotokollet.

I skrivelse den 8 juni 1921, nr 270, anmälde riksdagen, bland annat, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition i ämnet, nr 279, och en inom riksdagens första kammare väckt motion, nr 208, beslutat, att den statens vårdanstalt för alkoholister, som för det dåvarande vore förlagd till Salbohed i Västmanlands län, skulle från tidpunkt, som Kungl. Maj:t bestämde, vara provisoriskt förlagd till Venngarn i Stockholms län och att från samma tid eleverna vid den för närvarande å Venngarn inrymda tvångsuppfostringsanstalten för minderåriga förbrytare skulle provisoriskt överflyttas till uppfostringsanstalten å Bona.

I sammanhang därmed meddelade riksdagen, att riksdagen beviljat *dels* till avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 38,395 kronor samt till samma ändamål på tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 19,200 kronor, *dels ock* till bidrag för driftkostnaderna i övrigt vid ifrågavarande anstalt å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 58,000 kronor samt till samma ändamål på tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag av 30,550 kronor.

Genom brev den 19 augusti 1921 bestämde Kungl. Maj:t, att den å Salbohed förlagda anstalten skulle från och med den 1 oktober 1921 vara provisoriskt förlagd till Venngarn i Stockholms län och att från samma tid eleverna vid den å Venngarn inrymda tvångsuppfostringsanstalten för minderåriga förbrytare skulle provisoriskt överflyttas till uppfostringsanstalten å Bona. Vidare förklarade Kungl. Maj:t, att de

genom brev den 9 juli 1920 och den 17 juni 1921 fastställda avlönings- och driftkostnadsstaterna för alkoholistanstalten vid Salbohed skulle upphöra att gälla med utgången av september månad 1921 samt fastställde följande avlöningsstat — uppställd för år — för ifrågavarande, till Venngarn förlagda alkoholistanstalt att gälla för tiden 1 oktober 1921—31 december 1922:

	Oredu- cerat belopp	Pensions- avgift motsva- rande belopp	Reduce- rat belopp	Tjänst- görings- pen- ningar	Arvode för särskilt uppdrag	Summa
1 direktör	3,000	150	2,850	1,500	—	1) 4,350
1 assistent och räkenskapsförare	1,600	50	1,550	1,000	—	2) 2,550
1 lantbruksinspektör	1,600	50	1,550	1,000	—	2) 2,550
1 husfader	1,200	50	1,150	900	—	3) 2,050
1 maskinist	1,000	30	970	550	—	4) 1,520
1 vårdare (tillika rättare)	800	25	775	500	200	4) 1,475
1 vårdare	800	25	775	500	—	4) 1,275
10 vårdare	8,000	250	7,750	5,000	—	4) 12,750
1 husmoder, jämte fri kost	700	25	675	—	—	5) 675
Läkararvode	—	—	—	—	—	6) 2,000
Predikantarvode	—	—	—	—	—	6) 1,200
Summa kronor	—	—	—	—	—	32,395

1) Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

2) " 5 " " " " " 400 " " " 10 " " " 400 "

3) " 5 " " " " " 200 " " " 10 " " " 200 "

4) " 5 " " " " " 100 " " " 10 " " " 100 "

5) " 5 " " " " " 50 " " " 10 " " " 50 "

6) Därjämte fria resor.

Ann. Med undantag av läkare och predikant erhålla alla fri bostad, fri uppvärmning (eller bränsle) eventuellt elektrisk belysning (enligt styrelsens bestämmande). Huggning och sågning av bränsle ävensom armatur och lampor för elektrisk belysning bekostas dock alltid av befattningshavaren. Maskinist, vårdare och husmoder erhålla beklädnadsersättning, de förra med 100 kronor vardera, den senare med 50 kronor per år. Befattningshavare må kunna tilldelas trädgårds- eller planteringsland (enligt styrelsens bestämmande). Därest direktören tillika ombesörjer läkarvården eller predikantens göromål, må honom kunna tilläggas så stor del av läkararvodet eller predikantarvodet, som Kungl. Maj:t bestämmer. För det fall direktören åtnjuter båda de för befattningen uppförda ålderstilläggen, skall det pensionsavgift motsvarande belopp, som skall avdragas å lönen, utgöra 200 kronor. Befattningshavare vid anstalten må tillåtas att ifråga om rätt till ålderstillägg räkna sig tillgodo tid, varunder han varit innehavare av motsvarande eller jämförlig befattning vid statens vårdanstalt för alkoholister vid Venngarn eller å Salbohed eller vid statens uppfostringsanstalt för minderåriga manliga förbrytare å Venngarn.

Därest läkaren och predikanten icke enligt avtal med styrelsen äga att genom anstaltens försorg åtnjuta fria resor, erhålla de resekostnadsersättning, läkaren enligt tredje klassen och predikanten enligt fjärde klassen i resereglementet, att utgå från det som bidrag till driftkostnader för anstalten beviljade förslagsanslaget.

Därjämte bemyndigade Kungl. Maj:t styrelsen för alkoholistanstalten å Venngarn att under tiden 1 oktober 1921—31 december 1922 använda

ett belopp av högst sextusen kronor, för år räknat, till ersättning åt extra personal och till vikariatsersättningar vid anstalten.

Vidare fastställde Kungl. Maj:t följande stater beträffande driftkostnaderna i övrigt för ifrågavarande anstalt, att lända till efter rättelse för tiden 1 oktober—31 december 1921 och för år 1922.

Utgifter.

	Okt.—dec. 1921.	År 1922.
Utspisning för 6 funktionärer och 100 intagna à 2: 20	kronor 21,279: 50	85,118: —
Beklädnad för vissa å anstalten intagna	» 250: —	1,000: —
Beklädnadsersättning för personal	» 337: 50	1,350: —
Värme, lyse och elektrisk kraft	» 8,750: —	35,000: —
Tvätt och renhållning	» 1,500: —	6,000: —
Fastighetens underhåll	» 1,375: —	5,500: —
Underhåll och anskaffning av anstaltsinventarier	» 1,500: —	6,000: —
Sjukvård	» 1,250: —	5,000: —
Expeditionen	» 1,000: —	4,000: —
Resekostnader och skjutsar för personal m. fl.	» 625: —	2,500: —
Frakter och skjutsar för diverse ändamål	» 375: —	1,500: —
Flyttning till Venngarn	» 1,500: —	—: —
Övriga allmänna omkostnader	» 533: —	2,032: —
	<hr/> Summa kronor 40,275: —	155,000: —

Inkomster.

Avgifter för 100 intagna à 2 kronor per dag ...	kronor 18,250: —	73,000: —
Nettoinkomst av verkstadsarbetet	» 1,250: —	5,000: —
Nettoinkomst av jordbruket och trädgården ...	» 4,750: —	19,000: —
Statens tillskott	» 16,025: —	58,000: —
	<hr/> Summa kronor 40,275: —	155,000: —

Frånsett att vederbörande belopp på grund av nu ifrågavarande budgetårs avsedda längd upptagits till hälften av motsvarande belopp i 1922 års avlöningsstat, företer i förhållande till den fastställda staten Kungl. Maj:ts för första halvåret 1923 framlagda förslag till avlöningsstat för Venngarnsanstalten endast den olikheten, att i densamma uppförts ytterligare en tjänsteman, nämligen en assistent åt direktören, i samband varmed benämningen å den nuvarande assistenten och räkenskapsföraren förändrats till räkenskapsförare. För ifrågavarande assistent har föreslagits avlöning av samma storlek, som nu utgår till den förenade assistents- och räkenskapsförarebefattningen.

Till ersättning åt extra personal och vikariatsersättningar m. m. har Kungl. Maj:t äskat ett anslag å 3,000 kronor.

Anslaget till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. skulle sålunda vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag för första halvåret 1923 i sin helhet upptagas till (16,197: 50 + 1,275 + 3,000: — =) 20,472 kronor 50 öre eller, i jämnt krontal räknat, 20,473 kronor.

Vad driftkostnaderna i övrigt för Vennngarnsanstalten beträffar, skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag anstaltens omkostnadsstat för första halvåret 1923 erhålla följande utseende:

Utgifter.

Utspisning av 6 funktionärer och 100 intagna à 1,75	kronor 33,575: 50
Beklädnad för vissa å anstalten intagna	» 500: —
Beklädnadsersättning åt personal	» 775: —
Värme, lyse och elektrisk kraft	» 14,375: —
Tvätt och renhållning	» 2,500: —
Fastighetens underhåll	» 2,750: —
Underhåll och anskaffning av anstaltsinventarier	» 3,000: —
Sjukvård	» 2,500: —
Expeditionen	» 2,000: —
Resekostnader och skjutsar för personal m. fl.	» 1,250: —
Frakter och skjutsar för diverse ändamål	» 750: —
Övriga allmänna omkostnader	» 1,224: 50
	<hr/>
	Summa kronor 65,200: —

Inkomster.

Avgifter för 100 intagna à 2 kronor per dag	kronor 36,200: —
Nettoinkomst av verkstadsarbete	» 2,500: —
Statens tillskott	» 26,500: —
	<hr/>
	Summa kronor 65,200: —

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser anvisandet av ett anslag å 20,473 kronor för avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Vennngarn, har icke givit utskottet anledning till erinran och har utskottet alltså funnit sig böra tillstyrka, att en assistent åt direktören uppföres å anstaltens avlöningsstat från och med år 1923.

Då utskottet jämväl ansett sig kunna biträda vad Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen, får utskottet hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

a) till avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Vennngarn för alkoholister ett förslagsanslag, högst, 20,473 kronor, samt

b) till bidrag för driftkostnaderna i övrigt för samma anstalt ett förslagsanslag av 26,500 kronor.

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

Vissa övriga
anslag till
alkoholist-
vården.

dels såsom bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader ett förslagsanslag av 40,000 kronor,

[31.]

dels till bestridande av statens kostnader för farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättningar m. m. ett förslagsanslag av 3,000 kronor,

dels ock till sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården ett förslagsanslag, högst, 1,800 kronor,

ävensom medgiva,

att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplättna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 45—51 i statsrådsprotokollet.

För år 1922 har riksdagen på extra stat anvisat:

dels ett förslagsanslag av 100,000 kronor såsom bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader;

dels ett förslagsanslag av 17,000 kronor till bestridande av statens kostnader för farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättningar m. m.;

dels ett reservationsanslag av 10,000 kronor såsom bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter;

dels ock ett förslagsanslag, högst, 3,600 kronor, till sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården.

Därjämte har riksdagen medgivit, att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplättna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna

eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till lands-ting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

Ifråga om anslaget till *erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader* har 1921 års riksdag (skrivelse nr 5 A punkt 30) medgivit, att av detta må, därest förhållandena så påkalla, utöver det enligt kungörelsen den 27 oktober 1916 angående statsbidrag till driftkostnader vid alkoholistanstalter utgående statsbidraget, för år 1922 utgå ett tilläggsbelopp av den storlek, att totala driftkostnadsbidraget till erkända alkoholistanstalter för vårddag räknat utgör högst 3 kronor 50 öre för såväl tvångsinternerad som frivilligt ingående samt att totala driftkostnadsbidraget till enskilda alkoholistanstalter utgör högst 3 kronor för vårddag, allt enligt de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer. Enahanda förhöjning av statsbidrag har 1921 års riksdag (skrivelse nr 356) medgivit jämväl i fråga om statsbidragen för år 1921.

De av riksdagen sålunda godkända grunderna för statsbidragets utgående hava sedermera kommit till uttryck i en av Kungl. Maj:t den 29 augusti 1921 utfärdad kungörelse angående statsbidrag till driftkostnaderna vid alkoholistanstalter för åren 1921 och 1922 (Sv. förf.-saml. nr 535).

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag beträffande ifrågavarande anslag innebär, att de för åren 1921 och 1922 sålunda gällande bestämmelserna angående statsbidrag för berörda ändamål skola utsträckas att gälla till och med den 30 juni 1923. Med hänsyn till de sjunkande levnadskostnaderna har anslaget för första halvåret 1923 ansetts kunna begränsas till 40,000 kronor.

Under rubriken »statens kostnader för farliga alkoholister m. m.» har sedan år 1917 upptagits ett anslagsbelopp av 17,000 kronor för år. Under de olika åren hava av detta anslag, enligt uppgift från socialstyrelsen, tagits i anspråk följande belopp:

1917	kronor	1,684: 65
1918	»	655: 13
1919	»	1,786: 95
1920	»	5,074: 36

Under hänvisning härtill har Kungl. Maj:t funnit anslaget kunna för nu ifrågavarande tid bestämmas till 3,000 kronor.

Till anordnande av erkända alkoholistanstalter hava under åren 1916—1918 anslagits 30,000 kronor årligen samt därefter 10,000 kronor årligen.

För ifrågavarande ändamål har något anslag för första halvåret 1923 icke äskats, enär förefintliga besparingar å anslaget ansetts kunna för närmaste framtiden mer än väl tillgodose det med anslaget avsedda ändamålet.

I detta sammanhang har departementschefen anmält en av frälsningsarméns enskilda alkoholistanstalt å Kurön gjord, av socialstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnad ansökning om statsbidrag till bestridande av kostnaderna för vissa under år 1920 utförda reparationsarbeten m. m.

Till ifrågavarande anstalt har riksdagen anvisat, för vart och ett av åren 1912 och 1913 6,000 kronor såsom bidrag till inventarier för anstalten, för år 1914 ett belopp å 8,000 kronor till inköp av inventarier och förbättring av anstaltens bostadsförhållanden samt för år 1916 ett belopp å likaledes 8,000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för uppförande av finsk bastu med karbad och dusch samt tvättstuga med ångtork och mangelbod. Sistnämnda belopp utgick av det för år 1916 för första gången beviljade anslaget till anordnande av erkända alkoholistanstalter.

Då anstalten alltfortfarande syntts departementschefen vara väl förtjänt av statsmakternas bistånd, har departementschefen tillstyrkt, att anstalten måtte tillerkännas ett statsbidrag till bestridande av ovanberörda utgifter med högst 12,000 kronor. Med hänsyn till storleken av de besparingar, som förefinnas å de för anordnande av erkända alkoholistanstalter under de senare åren anvisade anslagen, har departementschefen ansett, att anslagsbeloppet bör utgå av besparingarna ifråga.

Det för avlönande av sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården för första halvåret 1923 äskade beloppet utgör hälften av det för innevarande år beviljade.

Då utskottet ansett sig böra tillstyrka anvisandet av de av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade anslagen och ej heller haft något att erinra emot, att frälsningsarméns enskilda alkoholistanstalt å Kurön tillerkännes statsbidrag på sätt ifrågasatts, får utskottet alltså hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må

I) på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923
anvisa

a) såsom bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader ett förslagsanslag av 40,000 kronor,

b) till bestridande av statens kostnader för farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättningar m. m. ett förslagsanslag av 3,000 kronor, samt

c) till sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården ett förslagsanslag, högst, 1,800 kronor,

II) medgiva, att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

Främjande av
nykterhet och
motarbetande
av drycken-
skapens
följder.

31:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet utgå under de villkor, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga, ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

[32.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 52—54 i statsrådsprotokollet.

Under ett antal år tillbaka hava anslag på extra stat av riksdagen beviljats till främjande av nykterhet och motarbetande av drycken-
skapens följder. Anslaget för år 1922 är uppfört med 25,750 kronor. Därav skall ett belopp om 22,750 kronor såsom förslagsanslag, högst, enligt riksdagens beslut utgå sålunda:

a) till främjande av svenska sällskapets för nykterhet och folkuppfostran, det år 1837 stiftade nykterhetssällskapets verksamhet kronor 10,000:—

b) till främjande av järnvägsmännens helnykterhetsförbunds verksamhet.....	kronor	2,000: —
c) till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet...	»	10,000: —
d) såsom bidrag till uppehållande av internationella byråns i Lausanne för alkoholismens bekämpande verksamhet.....	»	750: —
	<hr/>	Summa kronor 22,750: —

Återstående 3,000 kronor hava såsom reservationsanslag ställts till Kungl. Maj:ts förfogande för främjande på annat sätt av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, hava svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran samt Sveriges representantförsamling för järnvägsmännens helnykterhetsförbund hos Kungl. Maj:t hemställt om anslag för år 1923 till samma belopp som de för år 1922 beviljade. Vidare har nykterhetssällskapets representantförsamling hemställt om utverkande för år 1923 av ett till 3,000 kronor förhöjt anslag till internationella byrån i Lausanne för alkoholismens bekämpande. Frågan om beviljande av dessa anslag har Kungl. Maj:t emellertid ansett kunna anstå till 1923 års riksdag.

Det till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet äskade anslaget utgör, enligt vad av det ovan anförda framgår, hälften av det för innevarande år beviljade.

Å de under flera föregående år beviljade reservationsanslagen å 3,000 kronor finnas så jämförelsevis stora besparingar, att något dylikt anslag ansetts icke behöva äskas för första halvåret 1923.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning har utskottet till behandling förehåft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren (nr 69) av herr *C. G. Ekman* m. fl. och den andra inom andra kammaren (nr 118) av herrar *Aug. Sävström* och *J. Hedvall*, däri hemställt, att å extra stat för första halvåret 1923 måtte såsom bidrag till uppehållande av internationella byråns i Lausanne för alkoholismens bekämpande verksamhet beviljas ett anslag av 1,500 kronor.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna, under återopande av en av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling till Kungl. Maj:t i ämnet ingiven skrivelse, anfört följande;

»Under de senare åren har riksdagen till internationella byrån i Lausanne för alkoholismens bekämpande beviljat ett anslag av 750 kronor för år. I skrivelse till Kungl. Maj:t har Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling hemställt om utverkande för år 1923 av ett till 3,000 kronor förhöjt anslag till nämnda byrå.

I häröver infordrat utlåtande har socialstyrelsen ansett att fråga om beviljande av detta anslag torde kunna anstå till 1923 års riksdag. Härigenom skulle emellertid byrån gå miste om anslag för första halvåret 1923. Då såsom i representantförsamlingens skrivelse till Kungl. Maj:t framhållits, till följd av valutaförsämringen i flera av de tidigare byrån i fråga understödjande länderna, byråns inkomster avsevärt minskats, har det befunnits nödigt att vädja till i detta avseende bättre ställda, för nykterhetssträvandena intresserade länder om ökat stöd. Denna vädjan har ock tillmötesgått av våra närmaste grannländer Danmark, Finland och Norge, vilket sistnämnda land från och med år 1921 höjt sitt anslag till 3,000 kronor.»

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om anvisande av ett anslag å 5,000 kronor till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad härefter beträffar motionärernas förslag om anslag för första halvåret 1923 till uppehållande av internationella byråns i Lausanne för alkoholismens bekämpande verksamhet, har utskottet visserligen av i ärendet ingivna handlingar och av vad under hand inhämtats funnit skäl föreligga, att medel för ändamålet nu beviljas. Att, såsom motionärerna föreslagit, riksdagen skulle anvisa ett anslag å 1,500 kronor för sagda tid, kan utskottet dock icke tillstyrka, utan får utskottet förorda, att anslaget, vilket bör betecknas såsom förslagsanslag, högst, för ifrågasvarande halvår begränsas till samma belopp, varmed det hittills för år utgått, eller 750 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande förslag och i anledning av ovanberörda motioner på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

a) till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet ett för-

slagsanslag, högst, 5,000 kronor, att utgå under de villkor, som av Kungl. Maj:t prövas lämpliga; samt

b) såsom *bidrag till uppehållande av internationella byråns i Lausanne verksamhet*, ett förslagsanslag, högst, 750 kronor.

32:o) Departementschefen har anfört (punkt 33), att, då de betänkligheter av ekonomisk och statsfinansiell natur, som sistlidet år framhölls mot framläggande av förslag till lag om sjukförsäkring, nu måste vara ännu mycket starkare, frågan om ett definitivt ordnande av sjukförsäkringen icke kan nu upptagas; vilket utskottet velat härigenom erinra.

Allmän sjukförsäkring.

[33.]

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till sjukkasseeväsendets befrämjande, nu för år 2,800,000 kronor, med ett belopp av 930,000 kronor.

Sjukkasseeväsendets befrämjande.

[34.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 55—58 i statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande anslag utgår enligt grunder, som innehållas i kungörelsen den 11 oktober 1920 angående statsbidrag åt sjukkassor (Sv. förf.-saml. nr 689) med däri genom kungörelse den 2 december 1921 (nr 695) gjorda ändringar.

Med stöd av vunnen erfarenhet rörande anslaget belastning under olika delar av året har Kungl. Maj:t beräknat det för första halvåret 1923 erforderliga anslaget till ovanberörda av Kungl. Maj:t äskat belopp.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *sjukkasseeväsendets befrämjande*, nu för år 2,800,000 kronor, med ett belopp av 930,000 kronor.

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att för beredande av extra statsbidrag för år 1922 åt sjukkassor, som registrerats enligt lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

Extra statsbidrag för år 1922 åt registrerade sjukkassor.

[35.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 59—61 i statsrådsprotokollet.

För beredande av extra statsbidrag för år 1921 åt sjukkassor, som registrerats enligt lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, har riksdagen å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag å 1,800,000 kronor.

Gällande föreskrifter för åtnjutande av extra statsbidrag återfinnas i kungörelse av den 2 december 1921 (Sv. förf.-saml. nr 697).

Ifrågavarande anslag har synts Kungl. Maj:t, trots den tryckta statsfinansiella situationen icke kunna helt bortfalla. Men då behovet av den medelst sådant bidrag förhöjda sjukhjälpen huvudsakligen gör sig gällande för dem, som träffas av långvarigare sjukdom, har Kungl. Maj:t ansett, att karenstiden bör kunna utsträckas, så att den tid, från vilken bidrag skall beräknas, bestämmes till den fjortonde — ej såsom nu den sjunde — dagen efter den, från vilken sjukhjälpen börjat utgå från kassan. Härigenom skulle, enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, anslagsbehovet nedgå till 900,000 kronor för år, av vilket belopp 300,000 kronor skulle belöpa sig å första halvåret 1923.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förslag om utsträckning av nu gällande karenstid för erhållande av det statsbidrag, varom nu är fråga, har utskottet ansett sig böra biträda. Då utskottet likaledes funnit sig böra tillstyrka anvisandet av det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må för beredande av *extra statsbidrag för år 1922 åt sjukkassor, som registrerats enligt lagen om sjukkassor den 4 juli 1910*, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

*Sjukkassor,
som meddela
moderskaps-
understöd.*

[36.]

35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att för understödande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 58 och 59 i statsrådsprotokollet.

För understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, anvisade sistlidet års riksdag å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag å 150,000.

Föreskrifter rörande statsbidrag till sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, återfinnas i kungörelse den 30 juni 1913 (Sv. förf.-saml. nr 136) med däri genom kungörelse den 2 december 1921 (nr 696) gjorda ändringar.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för *understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd*, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

36:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 37) och under erinran om att riksdagen för tillsyn över understödsföreningar å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag å 6,000 kronor, får utskottet hemställa,

*Tillsyn
över under-
stöds-
föreningar.*

[37.]

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för uppehållande under nämnda tid av *tillsyn över understödsföreningar*, ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för gäldande av kostnader för tillämpningen av lagen om arbetstidens begränsning m. m. anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

*Kostnader
för tillämp-
ning av lagen
om arbets-
tidens
begränsning
m. m.*

[38.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 62—66 i statsrådsprotokollet.

För gäldande av kostnader för tillämpningen av lagarna om arbetstidens begränsning och om begränsning av tiden för bageri- och konditoriarbete har 1921 års riksdag anvisat på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 164,100 kronor.

Av ifrågavarande anslag, som innebär en i statsverkspropositionen verkställd avrundning nedåt, beräknades 124,275 kronor för arbetsrådets verksamhet samt 17,300 kronor och 22,570 kronor till förstärkning av

arbetskrafterna å socialstyrelsens arbetarskyddsbyrå respektive hos yrkesinspektionen.

I 1921 års statsverksproposition och i riksdagens skrivelse i ämnet förutsattes, att i anslutning till löne regleringen för statsdepartement och centrala ämbetsverk en förhöjning skulle äga rum av dels de till arbetsrådets befattningshavare utgående lönerna, dels ock lönerna till de tjänstemän, som erfordrades för förstärkning av arbetskrafterna å socialstyrelsens arbetarskyddsbyrå. Vid fastställande genom brev den 22 december 1921 av här nedan intagna stat för arbetsrådet för år 1922 har emellertid ej vidtagits någon löne reglering, då det ansetts synnerligen ovisst, huru arbetsrådets arbetsbördade komme att gestalta sig under innevarande år.

Ifrågavarande avlönings- och omkostnadsstat för arbetsrådet har följande lydelse:

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg	Summa.
<i>A. Avlöningar.</i>				
1 ordförande och chef	9,500	4,500	1,000	15,000
1 utan förslag utsedd ledamot	7,500	3,500	1,000	12,000
1 d.o, arvode	—	—	—	5,000
1 efter förslag utsedd ledamot, arvode	—	—	—	5,000
3 efter förslag utsedda ledamöter, arvoden å tillhoppa	—	—	—	15,000
1 sekreterare, tillika föredragande	4,700	2,500	600	7,800
1 sekreterare	3,400	1,800	400	5,600
1 kvinnligt biträde i tredje lönegraden (registrator)	1,450	700	200	2,350
1 kvinnligt biträde i andra lönegraden	1,250	500	200	1,950
1 vaktmästare	875	550	150	1,575
	—	—	—	71,275

B. Omkostnader.

Till vikariatsersättningar, ersättningar till extra tjänstemän och andra biträden, ersättningar för särskilda utredningar genom tekniskt eller ekonomiskt sakkunniga, tryckningskostnader, hyra, kostnader för belysning, uppvärmning, städning, möbler, böcker, tidningar, telefoner, kontorsrekvisita m. m. ävensom arvoden samt resekostnads- och traktamentsersättningar åt suppleanter, då de inkallas såsom ersättare för de ledamöter, som representera arbetsgivare eller arbetare, förslagsvis

26,000

Summa 97,275

I förenämnda brev den 22 december 1921 stadgades ock villkor dels för de i staten upptagna avlöningsförmånernas åtnjutande m. m., dels ock beträffande ersättning åt suppleanterna i arbetsrådet, allt i överensstämmelse med de stadganden, som meddelats i samband med fastställande av den förut för arbetsrådet gällande avlönings- och omkostnadsstaten.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 31 december 1921 förordnat en befattningshavare i socialstyrelsen att under år 1922 vara expert hos arbetsrådet mot åtnjutande av en årlig ersättning av 1,000 kronor. Ifrågavarande belopp skall utgå av arbetsrådets omkostnadsstat.

Det av Kungl. Maj:t för första halvåret 1923 äskade anslaget för gäldande av kostnader för tillämpningen av lagen om arbetstidens begränsning har beräknats på följande sätt:

för arbetsrådets verksamhet	kronor 48,700:—
» förstärkning av arbetskrafterna å socialstyrelsens arbetarskyddsbyrå	» 3,260:—
» förstärkning av arbetskrafterna hos yrkesinspek- tionen	» 8,010:—
	<hr/>
	Summa kronor 59,970:—

eller i avrundat tal 60,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för gäldande av *kostnader för tillämpningen av lagen om arbetstidens begränsning m. m.* anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

38:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 39) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 66 och 67) i ämnet innehåller får utskottet hemställa,

Pensions-
styrelsen.
[39.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *pensionsstyrelsen*, nu för år 624,000 kronor, med halva beloppet, 312,000 kronor.

Upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet.

[40.]

39:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att för upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m., utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 306,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 68—71 i statsrådsprotokollet.

För år 1922 har av riksdagen, utöver anslaget på ordinarie stat, anvisats på extra stat ett belopp av 700,000 kronor för upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m.*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 306,000 kronor.

Pensionsförsäkringens genomförande.

[41.]

40:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att *dels* för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 10,100,000 kronor, *dels ock* medgiva, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaderna för statens bidrag till barntillägg för personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkringen.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 71—73 i statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke givit utskottet anledning till erinran och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må
a) för bestridande av *den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer,*

som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 10,100,000 kronor,

b) medgiva, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaderna för statens bidrag till barmtilllägg för personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkringen.

41:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja, att utgå som bidrag till täckande av statens kostnad för understöd enligt 33 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av förstnämnda lag blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ett förslagsanslag, högst, 2,725,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 74 och 75 i statsrådsprotokollet.

Bidrag till understöd åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen.

[42.]

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, hava de av pensionsstyrelsen verkställda beräkningarna angående behovet av anslag för ifrågavarande ändamål för första halvåret 1923 blivit uppgjorda med tillämpning av utav riksdagen förut godkända grunder. Utskottet hemställer,

Utskottets yttrande.

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja, att utgå som bidrag till täckande av statens kostnad för understöd enligt 33 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av förstnämnda lag blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ett förslagsanslag, högst, 2,725,000 kronor.

42:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 43) och under erinran om att till pensionsstyrelsens disposition för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet under år 1922 ställts ett belopp av 650,000 kronor, får utskottet hemställa,

Vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.

[43.]

att riksdagen må medgiva att av det förslagsanslag, som kan komma att för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljas för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, må för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under nämnda halvår disponeras ett belopp av högst 325,000 kronor.

*Ersättning
åt postverket
för dess bestyr
med pensions-
utbetalningar
m. m.*

43:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa till ersättning åt postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. ett förslagsanslag av 425,000 kronor.

[44.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 81—84 i statsrådsprotokollet.

I en till 1921 års riksdag avlåten proposition, nr 263, gjorde Kungl. Maj:t i enlighet med ett av postsparbankssakkunniga framlagt förslag framställning om, att postsparbankens försäkrings- och pensionsavdelningar skulle med utgången av år 1921 indragas samt att med ingången av år 1922 riks försäkringsanstalten och postverket skulle övertaga, den förra samtliga de bestyr, postsparbanken utförde för anstaltens räkning, och det senare postsparbankens arbete för pensionsstyrelsen med undantag av bankens bestyr med den på frivilliga avgifter grundade pensionsförsäkringen. Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, vann riksdagens bifall. I samband härmed anvisade riksdagen på extra stat för år 1922 för ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. ett förslagsanslag å 143,500 kronor.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, förutsattes vid äskandet av omförmälda förslagsanslag, att grunder för den av anslaget utgående ersättningen senare skulle fastställas. De postsparbankssakkunniga hade i sitt förslag om indragning av postsparbankens pensionsavdelning ej ansett sig böra ingå på någon närmare utredning rörande storleken av den ersättning, som borde tillkomma postverket för dess handhavande av pensionsutbetalningarna, utan hade utgått från en av generalpoststyrelsen i ett i annat sammanhang avgivet ut-

låtande av den 22 oktober 1919 gjord beräkning, enligt vilken postverkets självkostnader för dess bestyr med pensionsutbetalningar skulle uppgå till 337,000 kronor, motsvarande 17 ¹/₂ öre för varje pensionsutbetalning. Nämda belopp utökade de postsparbankssakkunniga dels med 65,000 kronor för 11 stycken nya tjänstemannabefattningar, som antogos bliva erforderliga för pensionsgöromålens handläggning hos generalpoststyrelsen, dels ock med 18,000 kronor för beräknat ökat arbete vid postkontoren, för lokaler m. m. och kommo sålunda till ett sammanlagt belopp av 420,000 kronor. Emellertid ansåg vid äskande i 1920 års statsverksproposition av anslag åt postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningarna föredragande departementschefen, att generalpoststyrelsens omförmälda beräkning borde bliva föremål för ytterligare utredning och att i avvaktan på en dylik ett av styrelsen för postsparbanken uppgjort förslag till ersättning åt postverket för dess arbete i nyssangivna avseende kunde i huvudsak läggas till grund vid beräkning av av anslagets belopp samt upptog i överensstämmelse härmed uti 1920 års statsverksproposition för ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar ett förslagsanslag, högst, å 60,500 kronor. Då 1921 vid framläggande av de postsparbankssakunnigas förslag om indragning av postsparbankens pensionsavdelning ej förelåg någon ytterligare utredning om postverkets kostnader för dess bestyr med pensionsutbetalningar, äskades såsom ersättning åt postverket för dess nämnda arbete samma belopp som i 1920 års statsverksproposition eller 60,500 kronor utökat med dels 65,000 kronor för 11 nya tjänstemän hos generalpoststyrelsen, dels ock 18,000 kronor för ökat arbete vid postkontoren, för lokaler m. m. eller sålunda tillhoppa 143,500 kronor. Ett förslagsanslag å sistnämnda belopp beviljades ock, såsom nämnt, av riksdagen för år 1922.

Jämlikt de av departementschefen nu förordade grunder, efter vilka ersättning till postverket bör utgå för dess bestyr med pensionsutbetalningar, skall dylik ersättning utgå med *dels* en grundersättning, beräknad efter 12 öre för varje utbetalning, *dels ock* en dyrtidsersättning därutöver, utgörande lika många procent av grundersättningen som det av postverket under det år, ersättningen avser, utbetalade dyrtidstillägget utgör av de utbetalade fasta avlöningarna.

Därest denna beräkningsgrund godtages, skulle generalpoststyrelsen hava att efter utgången av varje kalenderår hos Kungl. Maj:t göra framställning om utbekommande av ersättning, beräknad i enlighet härmed. Ersättning för postverkets bestyr under innevarande år skulle

sålunda icke utbetalas förr än under år 1923, i följd varav det i innevarande års riksstat upptagna förslagsanslaget för ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. icke behövde tagas i anspråk.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som ej haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa till *ersättning åt postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m.* ett förslagsanslag av 425,000 kronor.

*Ersättning
åt post-
sparbanken
för dess bestyr
med den på
frivilliga av-
gifter grundade
pensionsförsäkringen.*

44:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 45) och under erinran om att för nedannämnda ändamål å extra stat för år 1922 beviljats ett anslag å 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till *ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med den på frivilliga avgifter grundade pensionsförsäkringen* anvisa ett förslagsanslag, högst, 150 kronor.

[45.]

*Ersättning till
härads-skriv-
varna för upp-
görande av de
i 14 § av
pensionsförsäkringslagen
omförmälda
förteckningar.*

45:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 46) och under erinran om att riksdagen för ändamålet ifråga å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 50,000 kronor får utskottet hemställa,

att riksdagen må för beredande av *ersättning till härads-skrivvarna för upprättande av de i 14 § av lagen om allmän pensionsförsäkring omförmälda förteckningar* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

[46.]

*Fattigvården
i Stockholm
och lands-
orten.*

46:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 47) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *fattigvården*

[47.]

i Stockholm och landsorten, nu för år 9,564, kronor med ett belopp av 4,782 kronor.

47:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till fattigvården i allmänhet, nu för år 700,000 kronor, till ett belopp av 600,000 kronor. *Fattigvården i allmänhet.*
[48.]

Det i riksstaten upptagna ordinarie förslagsanslaget till fattigvården i allmänhet har från och med år 1921 utgått med 700,000 kronor. Belastningssiffrorna för år 1920 samt för första halvåret 1921 hava — fränsett särskilda uppbördsmedel — utgjort respektive 1,073,719 och 590,718 kronor. Med hänsyn till nyssnämnda siffror och då utanordningarna från anslaget huvudsakligen äga rum under årets första hälft, har departementschefen funnit, att anslaget för första halvåret 1923 icke kan sättas till lägre belopp än 600,000 kronor.

Utskottet, som ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *fattigvården i allmänhet*, nu för år 700,000 kronor, till ett belopp av 600,000 kronor.

48:o) Departementschefen har anmält (punkt 49), att utbetalning av begärt statsbidrag åt Svenska fattigvårdsförbundet bör kunna anstå till 1923 års senare hälft, på grund varav han ansett sig icke behöva äska något anslag för detta ändamål. Med anledning härav påkallas icke något utskottets yttrande i fråga om detta anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen *Svenska fattigvårdsförbundet.*
[49.]

anmäla.

49:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att till stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor. *Stipendier för deltagande i Svenska fattigvårdsförbundets kurs för utbildning av*

föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem.

[50.]

För ifrågavarande ändamål har riksdagen på extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor. Enär nämnda kurs hålles på våren, har departementschefen ansett, att hela anslaget bör utgå under första halvåret 1923.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må till *stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnskydd.

[51.]

50:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att för gäldande av Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnskydd på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 2,500 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 88 och 89 i statsrådsprotokollet.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, har vid den andra internationella kongressen för barnskydd, som hållits i Bryssel den 18—21 juli 1921 och i vilken jämväl av Kungl. Maj:t utsedda ombud för Sverige tagit del, beslutits bildandet av en internationell förening för barnskydd. Efter beslut av Kungl. Maj:t den 30 september 1921 har Sverige sedermera anslutit sig till berörda förening.

Föreningen, som skall hava en permanent internationell byrå med säte i Bryssel, har enligt det vid kongressen antagna stadgeförslaget till ändamål att tjäna såsom föreningsband mellan dem, som i skilda länder intressera sig för barnavård, samt att underlätta studiet av barnavårdsfrågor och på detta område befrämja framsteg i lagstiftningen och avslutandet av internationella fördrag. Varje stat, som inträder i föreningen, skall förbinda sig dels att betala ett årligt bidrag, vilket för stater med invånarantal mellan 5 och 10 miljoner skall uppgå till 6,000 belgiska francs, dels ock delgiva byrån lagförslag, lagar och administrativa författningar, som beröra föreningens syfte. Stat, som blivit medlem av föreningen, äger utgå därur 12 månader efter skedd uppsägning.

Med hänsyn till de osäkra kursförhållandena har förevarande anslag ansetts böra erhålla karaktär av förslagsanslag och, då hela årsbidraget lämpligen bör utbetalas under årets första hälft, för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagits till 2,500 kronor.

Vid behandlingen av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet icke kunnat undgå att finna den utsedda representationen vid den andra internationella kongressen i Bryssel och de därmed förbundna kostnaderna onödigt stora. I likhet med departementschefen finner sig utskottet emellertid böra tillstyrka, att medel för gäldande av Sveriges bidrag till föreningen anvisas. Då utskottet ej heller funnit skäl till erinran mot det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet samt att anslaget betecknas såsom förslagsanslag, får utskottet alltså hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må för gäldande av *Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnaskydd* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 2,500 kronor.

51:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 52) och under erinran om att riksdagen till statsinspektion av fattigvården å extra stat för år 1922 anvisat ett anslag å 49,650 kronor, hemställer utskottet,

Statsinspek-
tion av
fattigvården.
[52.]

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till *statsinspektion av fattigvården* bevilja ett förslagsanslag, högst, 24,825 kronor.

52:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 53) och under erinran om att till i förevarande punkt omförmälda ändamål å extra stat för år 1922 anvisats ett anslag å 80,000 kronor, får utskottet hemställa,

Statsbidrag
för uppförande
eller in-
rättande av
arbetshem.

[53.]

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till beredande av statsbidrag till *uppförande eller inrättande av i lagen om fattigvården avsedda arbetshem* anvisa ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

Statsbidrag
till drift-
kostnaderna
vid arbetshem.

53:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 54) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till beredande av statsbidrag till driftkostnaderna vid i lagen om fattigvården avsedda arbetshem anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

[54.]

På framställning av Kungl. Maj:t har 1921 års riksdag till beredande av statsbidrag till driftkostnaderna vid i lagen om fattigvården avsedda arbetshem å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Genom kungörelse den 9 juli 1920 (Sv. förf.-saml. nr 607) hava fastställts villkoren för erhållande av statsbidrag till driftkostnaderna vid ifrågavarande arbetshem. Enligt nämnda kungörelse utgår statsbidrag halvårsvis med 250 kronor för en var av det antal understödstagare eller försörjningspliktiga, som i medeltal för dag under nästföregående halvår varit intagna å arbetshemmet. Statsbidraget utbetalas sålunda halvårsvis i efterskott.

Med hänsyn till att någon säker beräkning i fråga om arbetshemens beläggning under senare hälften av innevarande år nu icke kan göras och då, så vitt nu kan bedömas, endast ett par arbetshem torde under år 1922 komma till stånd, har anslaget för första halvåret 1923 ansetts kunna begränsas till 25,000 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till beredande av statsbidrag till driftkostnaderna vid i lagen om fattigvården avsedda arbetshem anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Allmänna
barnhuset
Stockholm.

54:o På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 55) hemställer utskottet,

[55.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *allmänna barnhuset i Stockholm*, nu för år 84,700 kronor, med halva beloppet, 42,350 kronor.

55:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 56) hemställer utskottet,

Frimurarbarnhuset.

[56.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *frimurarbarnhuset*, nu för år 2,750 kronor, med halva beloppet, 1,375 kronor.

56:o) På grund av vad Kungl. Maj:tt föreslagit riksdagen (punkt 57) hemställer utskottet,

Barnhusen i landsorten.

[57.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *barnhusen i landsorten*, nu för år 28,380 kronor, med halva beloppet, 14,190 kronor.

57:o) Departementschefen har anmält (punkt 58), att utbetalning av begärt statsbidrag till Drottning Sofias skyddshem, Frälsningsarméns räddningshem, Göteborgs kvinnohem och Vita bandets småbrukshem Håkanstorp torde kunna anstå till 1923 års senare hälft, på grund varav han ansett sig sakna anledning att nu ingå på frågan om anslag för dessa ändamål. Med anledning härav påkallas icke något utskottets yttrande i fråga om dessa anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Drottning Sofias skyddshem m. m.

[58.]

anmäla.

C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

58:o) Kungl. Maj:tt har föreslagit riksdagen (punkt 59) *dels* medgiva,

Medicinalstyrelsen.

[59.]

att befattningen såsom överinspektör för sinnessjukvården i riket må hänföras till den medicinalstyrelsen tillhörande personalen och i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, upptagas bland de i 5 § 2 mom. angivna befattningar, vilkas innehavare tillsätts genom förordnande tillsvidare mot visst arvode;

att överinspektören må för de honom tillhörande åligganden åtnjuta arvode, för år räknat, av 13,000 kronor;

att i den till avlöningsreglementet hörande tjänsteförteckning må under femte huvudtiteln, medicinalstyrelsen, uppföras:

»överinspektör för sinnessjukvården i riket, arvode enligt 5 § i reglementet — — — —»; samt

att resekostnads- och traktamentsersättning för av överinspektören i tjänsten företagna resor må utgå av femte huvudtitelns förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till medicinalstyrelsen, nu för år 352,100 kronor, med ett belopp av 182,550 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 94—101 i statsrådsprotokollet.

För år 1922 har riksdagen under rubriken medicinalstyrelsen anvisat ett ordinarie förslagsanslag å 352,100 kronor.

Den för samma år godkända ordinarie staten för medicinalstyrelsen är av följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	246,200
Vikariatsersättning, <i>förslagsanslag</i>	»	10,900
Arvode till generaldirektörens ställföreträdare, <i>förslagsanslag, högst,</i>	»	1,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m., <i>förslagsanslag, högst,</i>	»	94,000
		Förslagsanslag kronor 352,100

Det för första halvåret 1923 äskade ordinarie förslagsanslaget till medicinalstyrelsen utgör hälften av nyssberörda belopp, ökat med det för samma tid beräknade arvodet åt överinspektören för sinnessjukvården eller 6,500 kronor.

Utskottets
yttrande.

I likhet med departementschefen finner sig utskottet böra förorda, att, såsom löne regleringskommittén föreslagit och medicinalstyrelsen tillstyrkt, överinspektören för sinnessjukvården i riket definitivt hänföres till den medicinalstyrelsen tillhörande personalen och befattningen i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement med flera verk upptages i 5 § 2 mom. bland de där angivna befattningar,

vilkas innehavare tillsätts genom förordnande tillsvidare mot visst arvode för år räknat.

Då utskottet ävenledes funnit det för befattningshavaren i fråga förordade, av löneredgeringskommittén tillstyrkta arvodet väl avvägt och i övrigt icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:ts under förvarande punkt föreslagit, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må

I. medgiva,

a) att befattningen såsom överinspektör för sinnessjukvården i riket må hänföras till den medicinalstyrelsen tillhörande personalen och i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, upptagas bland de i 5 § 2 mom. angivna befattningar, vilkas innehavare tillsätts genom förordnande tillsvidare mot visst arvode;

b) att överinspektören må för de honom tillhörande åligganden åtnjuta arvode, för år räknat, av 13,000 kronor;

c) att i den till avlöningsreglementet hörande tjänsteförteckning må under femte huvudtiteln, medicinalstyrelsen, uppföras:

»överinspektör för sinnessjukvården i riket, arvode enligt 5 § i reglementet — — — —»; samt

d) att resekostnads- och traktamentsersättning för av överinspektören i tjänsten företagna resor må utgå av femte huvudtitelns förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar;

II. för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *medicinalstyrelsen*, nu för år 352,100 kronor, med ett belopp av 182,550 kronor.

59:o) I enligt med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 60) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det under rubriken *medicinalstyrelsen*: *övergångsstat* uppförda ordinarie anslaget, nu för år 4,500 kronor, med ett belopp av 2,250 kronor.

Övergångs-
stat.

[60.]

Upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet.

[61.]

60:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61) att för upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 auvisa ett förslagsanslag, högst, 18,350 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 102—106 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet har riksdagen, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 34,700 kronor. Anslaget är avsett att bereda avlöning enligt angivna grunder (statsverksprop. 1921, femte huvudtiteln, punkt 63) åt vissa för handläggning av apoteksärenden erforderliga extra befattningshavare inom styrelsen ävensom åt den jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 7 november 1919 hos styrelsen anställda inspektrisen över sjuksköterskeväsendet.

Det för första halvåret 1923 nu äskade anslaget utgör hälften av det för innevarande år beviljade, ökat med hälften av det belopp, 2,000 kronor, en av Kungl. Maj:t förordad omläggning av arbetet med granskningen av medicinaltaxan årligen beräknats medföra. Denna omläggning har ansetts böra tråda i tillämpning från och med innevarande år, på grund varav Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1922 för ändamålet äskat ett anslag å 2,000 kronor.

Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen har utskottet funnit sig böra tillstyrka, och får utskottet, som i annat sammanhang återkommer till det av Kungl. Maj:t å 1922 års tilläggsstat äskade beloppet, alltså nu hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 18,350 kronor.

Personligt avlöningstillägg till en befattningshavare i medicinalstyrelsen.

[62.]

61:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för beredande av personligt avlöningstillägg under nämnda tid för en å övergångsstat uppförd befattningshavare hos medicinalstyrelsen i enlighet med de för provisorisk lönereglering för befattningshavare i styrelsen för år 1914 fastställda grunder och villkor anvisa ett förslagsanslag, högst, 650 kronor.

För beredande av personligt avlöningstillägg under år 1922 åt ifrågavarande befattningshavare har riksdagen å extra stat för sagda år beviljat ett anslag å 1,300 kronor.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för beredande av *personligt arlöningstillägg* under nämnda tid *för en å övergångsstat uppförd befattningshavare hos medicinalstyrelsen* i enlighet med de för provisorisk löneroglering för befattningshavare i styrelsen för år 1914 fastställda grunder och villkor anvisa ett förslagsanslag, högst, 650 kronor.

62:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 63) hemställer utskottet, *Statens bakteriologiska laboratorium.*

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *statens bakteriologiska laboratorium*, nu för år 102,290 kronor, med ett belopp av 51,145 kronor. [63.]

63:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 64) att för upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 50,000 kronor. *Upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium.*

[64.]

Det ordinarie anslaget till statens bakteriologiska laboratorium utgår från och med år 1920 med 102,290 kronor. Till täckande av förluster, som under åren 1918 och 1919 uppkommit å laboratoriets drift, anvisades å tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 73,000 kronor. Då det visade sig, att brist uppstått jämväl för år 1920 samt att det ordinarie anslaget icke heller för följande år komme att räcka, anvisades å tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 240,000 kronor, av vilket anslag 120,000 kronor voro avsedda till täckande av 1920 års brist. Till bestridande av utgifter för år 1921 förefanns alltså dels det ordinarie anslaget 102,290 kronor och dels å tilläggsstat 120,000 kronor, tillhopa 222,290 kronor. Jämväl för år 1922 har riksdagen, utöver ordinarie anslaget, på extra stat anvisat ett förslagsanslag, högst, 120,000 kronor.

Med hänsyn till inträdda prisfall beträffande en del av för laboratoriet erforderliga förnödenheter har det för första halvåret 1923 behövliga anslaget ansetts kunna begränsas till 50,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

I sammanhang med förevarande anslagsfråga har departementschefen beträffande bakteriologiska laboratoriets inkomster uttalat den meningen, att någon ökning i dessa under år 1923 ej torde kunna påräknas.

Med anledning härav har utskottet sökt bilda sig en uppfattning rörande den fördelning av tillverkningen av sera, som enligt ett för kort tid sedan av medicinalstyrelsen upprättat kontrakt skulle komma till stånd mellan statens bakteriologiska laboratorium och enskild tillverkare. På grund av de upplysningar, som härunder kommit utskottet till del, finner sig utskottet böra uttala önskvärdheten av, att sagda fördelning så avpassas, att laboratoriets tillverkning av sera må kunna utföras under så ekonomiskt gynnsamma betingelser som möjligt.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, hemställer alltså,

att riksdagen må för *upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 50,000 kronor.

Statens rätts-
kemiska labo-
ratorium.

64:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 65) hemställer utskottet,

[65.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *statens rättskemiska laboratorium*, nu för år 19,550 kronor, med ett belopp av 9,775 kronor.

Upprätt-
hållande av
driften vid
statens rätts-
kemiska
laboratorium.

65:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 66) att till upprätthållande av driften vid statens rättskemiska laboratorium, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,600 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 109 i statsrådsprotokollet.

[66.]

Till upprätthållande av driften vid statens rättskemiska laboratorium, har, utöver ordinarie anslaget, å extra stat för år 1922 beviljats ett anslag å 6,200 kronor.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må till *upprätthållande av driften vid statens rättskemiska laboratorium*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,600 kronor.

66:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 67) och under erinran om att riksdagen till upprätthållande av driften vid statens farmaceutiska laboratorium å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag av 21,700 kronor, hemställer utskottet,

Statens farmaceutiska laboratorium.
[67.]

att riksdagen må å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för upprätthållande av driften vid *statens farmaceutiska laboratorium* anvisa ett förslagsanslag, högst, 10,850 kronor.

67:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68) *dels* medgiva, att å avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare må från och med år 1923 uppföras ytterligare tio provinsialläkare, en var med en årlig avlöning av 5,500 kronor, därav 4,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma två ålderstillägg å lönen, det ena med 500 kronor efter fem år och det andra jämväl med 500 kronor efter ytterligare fem år;

Förste provinsialläkare och provinsialläkare.
[68.]

dels föreskriva, att för åtnjutande av de med sagda befattningar förenade avlöningsförmåner skall gälla vad i kungörelsen den 13 juni 1919 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med år 1920 fastställda avlöningsförmåner och i därtill senare efter riksdagens hörande gjorda tillägg finnes stadgat i fråga om motsvarande befattningar;

dels ock, vid bifall till vad sålunda föreslagits, för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare, nu för år 1,506,300 kronor, med ett belopp av 780,650 kronor.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 110--114 i statsrådsprotokollet.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehåft två likalydande motioner, väckta den ena (nr 67)

inom första kammaren av herr *Ernst Svensson* och den andra (nr 124) inom andra kammaren av herr *A. W. Lundén*, vari hemställt, att riksdagen ville, med bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit rörande anslag för ökande av antalet provinsialläkare, uttala, att vid distriktsindelningens bestämmande hänsyn bör tagas till i motionen berörda förhållanden.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt förslag får utskottet hänvisa till den förstberörda motionen.

Uti en den 14 mars 1921 avlåten proposition, nr 262, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, bland annat, *dels* medgiva, att å avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare finge från och med år 1922 uppföras ytterligare tio provinsialläkare med en årlig avlöning av 5,500 kronor, därav 4,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunde komma två ålderstillägg, vardera å 500 kronor, *dels* föreskriva att för åtnjutande av de med sagda befattningar förenade avlöningsförmåner skulle gälla vad i kungörelsen den 13 juni 1919 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med år 1920 fastställda avlöningsförmåner och i därtill senare efter riksdagens hörande gjorda tillägg funnes stadgat i fråga om motsvarande befattningar, *dels*, vid bifall till vad sålunda föreslagits, från och med år 1922 höja det å riksstaten uppförda ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare från 1,451,300 kronor med 55,000 kronor till 1,506,300 kronor, *dels* ock från och med år 1922 sänka det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till bidrag för extra provinsialläkares avlöning från 40,000 kronor till 30,000 kronor.

Kungl. Maj:ts berörda förslag var i huvudsak byggt på ett av 1916 års provinsialläkardistriktskommitté den 16 december 1920 dagtecknat betänkande. I detta hade kommittén återupptagit frågan om förändring av extra provinsialläkardistrikt till ordinarie och grundat sitt förslag i nämnda hänseende på samma princip, som tillämpats vid de åren 1911, 1918 och 1920 beslutade ändringarna av provinsialläkardistriktsindelningen i riket, nämligen att staten i främsta rummet bör sörja för, att den enskilda sjukvården på landsbygden blir på ett tillfredsställande sätt ordnad, och sålunda ansvara för kostnaderna för avlöning av de läkare, som hava att ombesörja denna sjukvård. Kommitténs förslag avsåg inrättande av 98 nya ordinarie provinsialläkardistrikt, av vilka 10 skulle bildas av distrikt, som av kommittén år 1917 föreslagits till extra, 81 bildas av 82 nuvarande extra distrikt och 7 nybildas. De ifrågasatta nya provinsialläkardistrikten, av kommittén indelade efter behovsgraden i tre grupper med respektive 29, 31 och 38 i var och en av

grupperna, skulle inrättas successivt inom en tidrymd av 10 år, så att under de 3 första åren inrättades de till första gruppen hänfödda distrikten, under därpå följande 3 år de, som hänförts till andra gruppen, och under därpå följande 4 år de, som upptagits i tredje gruppen; och skulle i enlighet härmed i första hand från och med år 1922 inrättas 10 distrikt, utvalda ur första gruppen.

Vid ärendets anmälan till statsrådsprotokollet den 14 mars 1921 förklarade föredragande departementschefen sig icke då vara beredd att taga ståndpunkt till kommitténs distriktsregleringsplan i dess helhet, varvid han åberopade dels behovet av vidare utredning, dels ock den rådande statsfinansiella situationen. Emellertid ansåg departementschefen sig böra i avslutning till kommittén förorda inrättande av 10 nya distrikt från och med år 1922. Vilka dessa distrikt skulle bliva, borde, yttrade departementschefen, icke då definitivt bestämmas, utan syntes det böra överlämnas åt Kungl. Maj:t att efter ytterligare utredning fatta beslut härom.

I sin skrivelse den 15 juni 1921, nr 313, anmälde riksdagen, bland annat, att riksdagen bifallit propositionen i fråga om de här ovan angivna punkterna rörande uppförande å ordinarie stat av ytterligare 10 provinsialläkare, utfärdande av vissa föreskrifter i fråga om avlöningsförmånernas tillgodonjutande samt höjning av det ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare. Beträffande förslaget om inrättande av nya provinsialläkardistrikt gjorde riksdagen följande principuttalande:

Enär det föreliggande förslaget står i överensstämmelse med den uppfattning rörande en tillfredsställande anordning av läkarvården på landsbygden, åt vilken riksdagen vid upprepade tillfällen givit uttryck, synes någon principiell erinran ej vara att göra mot förslaget, sådant det nu föreligger om inrättande av 10 nya provinsialläkardistrikt. Med hänsyn till det rådande finansiella läget torde man dock på detta område tillsvidare böra framgå med den största varsamhet, och riksdagen vill med styrka betona, att ett bifall till det föreliggande förslaget på intet sätt får betraktas såsom något ståndpunktstagande till den av kommittén framlagda distriktsregleringsplanen. Riksdagen anser, att man under nuvarande förhållanden icke bör för detta ändamål åsamka statsverket utgifter i större omfattning än som efter prövning kan befinnas oundgängligen nödvändiga. Lika med departementschefen håller riksdagen vidare före, att det bör överlämnas åt Kungl. Maj:t att efter ytterligare utredning bestämma, vilka de ifrågasatta nya provinsialläkardistrikten skola bliva, och förutsätter riksdagen härvid såsom självfallet, att hänsyn i främsta rummet toges till de landsändar, där behovet i berörda hänseende gjort sig starkast gällande. Vid bestämmandet av läkarnas stationeringsort bör jämväl tillses, att detta sker så, att befolkningens behov inom distriktets olika delar väl tillgodoses.

Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag innebär inrättandet av ytterligare tio ordinarie provinsialläkardistrikt från och med år 1923.

Utskottets
yttrande.

I likhet med departementschefen har utskottet visserligen icke funnit det försvarligt att nu helt avbryta inrättandet av nya ordinarie provinsialläkaredistrikt, men har utskottet å andra sidan icke ansett sig kunna tillstyrka inrättande, såsom departementschefen föreslagit, av tio nya distrikt. Med hänsyn särskilt till nödvändigheten av att de redan beslutade provinsialläkartjänsterna i ödemarksdistrikten i norra Sverige — av vilka, enligt vad som framgår av den under punkt 71 i förevarande huvudtitel av statsverkspropositionen lämnade utredningen, ej mindre än 17 för närvarande äro obesatta — snarast möjligt erhålla ordinarie innehavare, något som sannolikt lättare kan ske, därest färre antal nya tjänster inrättas i andra delar av landet, vill utskottet föreslå, att antalet nya distrikt begränsas till fem. Vid bifall härtill kan det av Kungl. Maj:t äskade anslaget nedsättas med 13,750 kronor till 766,900 kronor.

Att, såsom i ovanberörda motioner föreslagits, riksdagen skulle uttala sig för, att ett av de nya distrikten skall inrättas å viss angiven plats, har utskottet icke funnit sig kunna tillstyrka, utan håller utskottet före, att det, i likhet med vad föregående år ägt rum, bör överlämnas till Kungl. Maj:t att, efter ytterligare utredning och med hänsyn i främsta rummet tagen till de landsändar, där behovet i berörda hänseende gjort sig starkast gällande, bestämma, vilka de ifrågasatta nya provinsialläkardistrikten skola bliva.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med avslag å herrar Ernst Svenssons och Lundéns ovanberörda motioner

a) medgiva, att å avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare må från och med år 1923 uppföras ytterligare fem provinsialläkare, en var med en årlig avlöning av 5,500 kronor, därav 4,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma två ålderstillägg å lönen, det ena med 500 kronor efter fem år och det andra jämväl med 500 kronor efter ytterligare fem år;

b) föreskriva, att för åtnjutande av de med sagda befattningar förenade avlöningsförmåner skall

gälla vad i kungörelsen den 13 juni 1919 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med år 1920 fastställda avlöningsförmåner och i därtill senare efter riksdagens hörande gjorda tillägg finnes stadgat i fråga om motsvarande befattningar;
 c) vid bifall till vad sålunda föreslagits, för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *förste provinsialläkare och provinsialläkare*, nu för år 1,506,300 kronor, med ett belopp av 766,900 kronor.

68:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 69) och under erinran om att till i förevarande punkt omförmålta ändamål å extra stat för år 1922 beviljats ett anslag å 52,400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för *skrivbiträde och övriga expenser åt förste provinsialläkare ävensom för anställande av biträdande förste provinsialläkare* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 26,200 kronor.

Ersättning för skrivbiträde och övriga expenser åt förste provinsialläkare m. m.
 [69.]

69:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 70) att till bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Anskaffande av bostäder åt vissa provinsialläkare på landsbygden.
 [70.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 115—117 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag å 150,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 14 mars 1921 angivna grunder. Bestämmelser i ämnet hava utfärdats genom kungl. kungörelsen den 2 december 1921 (Sv. förf.-saml. nr 687 och 688). Enligt dessa bestämmelser utgår statsbidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden med högst en tredjedel av de beräknade byggnadskostnaderna eller köpesumman, däri inräknad utgift för nödiga uthus men ej för tomt, dock högst med 30,000 kronor för varje bostad. För bostad i Tärna distrikt må likväl statsbidrag utgå med högst två tredjedelar av byggnadskostnaderna eller köpesumman, dock högst med 50,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts föreliggande framställning har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr O. Osberg m. fl. väckt motion (nr 109), vari hemställts,

att § 2 i Svensk författningssamling nr 687 måtte få följande ändrade lydelse:

Statsbidrag utgår med högst en tredjedel av de beräknade byggnadskostnaderna eller köpesumman, däri inräknad utgift för nödiga uthus men ej för tomt, dock högst med 30,000 kronor för varje bostad. Medgivas må dock, att ett bidrag uppgående till halva byggnadskostnaden kan beviljas, till särskilt behövande distrikt, men även i detta fall ej högre än 30,000 kronor. För bostad i Tärna distrikt må likväl statsbidraget utgå med högst två tredjedelar av byggnadskostnaderna, dock högst med 50,000 kronor. — — — — —

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

Mot vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit har utskottet icke haft något att erinra.

Att, såsom motionärerna hemställt, riksdagen skulle medgiva, att till särskilt behövande provinsialläkardistrikt statsbidraget till anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden skulle kunna utgå med halva byggnadskostnaden, dock högst med 30,000 kronor för varje bostad, har utskottet, med hänsyn till att de härutinnan nu gällande bestämmelserna först från och med ingången av innevarande år trätt i tillämpning och någon erfarenhet om behovet av den föreslagna förändringen alltså icke kunnat vinnas, funnit sig icke kunna tillstyrka.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Osbergs m. fl. ovanberörda motion må till *bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden*, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Provisoriska
lönstillägg åt
förste provin-
sialläkare och
provinsial-
läkare.

70:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 70:o) att till provisoriska lönstillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare, att utgå på sätt Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst 114,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 117—120 i statsrådsprotokollet.

Till provisoriska lönetillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare har riksdagen anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 220,000 kronor och på tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 100,000 kronor, att användas på sätt Kungl. Maj:t bestämde.

Det av Kungl. Maj:t för första halvåret 1923 nu äskade anslaget utgör hälften av det för innevarande år beviljade, ökat med ett belopp av 4,000 kronor, vilken ökning bland annat är föranledd av Kungl. Maj:ts under punkt 68 av förevarande huvudtitel gjorda framställning om inrättandet av ytterligare tio provinsialläkartjänster.

Därest riksdagen, i överensstämmelse med vad utskottet under punkt 67 här ovan föreslagit, beslutar inrättandet av allenast fem nya provinsialläkartjänster, kan förevarande anslag minskas med 2,500 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *provisoriska lönetillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare*, att utgå på sätt Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 111,500 kronor.

Utskottets
yttrande.

71:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 72) och under erinran om att riksdagen för beredande av flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag å 10,000 kronor, hemställer utskottet,

Flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare.

[72.]

att riksdagen må till beredande av *flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare* i enlighet med av riksdagen godkända grunder på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

72:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 73) och under erinran om att riksdagen för i förevarande punkt omförmälta ändamål å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag å 50,000 kronor, får utskottet hemställa,

Omedelbart provisoriskt avhjälpande av läkarbristen, särskilt i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

att riksdagen må för *åstadkommande av ett omedelbart provisoriskt avhjälpande av läkarbristen, särskilt i*

[73.]

Norrbottnens, Västerbottnens och Jämtlands län, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att användas på sätt Kungl. Maj:t bestämmer, ett förslagsanslag, högst, 25,000 kronor.

Resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl. 73:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 74) hemställer utskottet,

[74.]

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl.* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

Avlöning åt civila läkarstipendiater. 74:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 75) hemställer utskottet,

[75.]

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *avlöning åt civila läkarstipendiater* icke upptaga något belopp i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923.

Bidrag till extra provinsialläkares avlöande. 75:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 76) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till extra provinsialläkares avlöande, nu för år 40,000 kronor, till ett belopp av 15,000 kronor.

[76.]

Utskottets yttrande. Kungl. Maj:t har med hänsyn, bland annat, till den föreslagna förändringen av tio extra provinsialläkardistrikt till ordinarie funnit sig kunna minska ifrågavarande anslag från 40,000 kronor för år till 30,000 kronor för år. Som utskottet emellertid under punkt 67 här ovan hemställt, att riksdagen måtte besluta inrättandet av allenast fem nya ordinarie provinsialläkardistrikt, torde förevarande anslag böra bestämmas att utgå med något högre belopp, än det Kungl. Maj:t föreslagit. Utskottet vill förorda, att anslaget höjes med 5,000 kronor för år eller med 2,500 kronor för ifrågavarande budgettermin och sålunda bestämmas till 17,500 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bi-

drag till extra provinsialläkares avlöande, nu för år 40,000 kronor, till ett belopp av 17,500 kronor.

76:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande dels under rubriken hospital och asyler av ett förslagsanslag å 6,157,500 kronor (punkt 77), dels ock under rubriken hospital och asyler: övergångsstat av ett förslagsanslag å 61,260 kronor (punkt 78), kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Hospital och
asyler.

[77.]

Övergångs-
stat.

[78.]

anmäla.

77:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 79) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 126 och 127) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Bidrag till
befordrings-
avgifter för
vissa befatt-
ningshavare
vid hospital
och asyler.

[79.]

att riksdagen må av det utav 1918 års lagtima riksdag beviljade anslaget å 230,000 kronor såsom bidrag till de befordringsavgifter, vilka befattningshavare, tillhörande sjukvårds- och ekonomipersonalen vid hospital och asyler, hava att, därest de från och med år 1919 tillträda befattning å ordinarie stat, enligt reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa till nämnda kassa erlägga, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, anvisa ett belopp av 22,500 kronor.

78:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 80) hemställer utskottet,

Resestipen-
dier åt vid
hospital och
asyler
anställda
läkare.

[80.]

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt vid hospital och asyler anställda läkare* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

79:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 81) hemställer utskottet,

Anstalter
för obiläbara
sinnesslöa.

[81.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till an-

stalter för obildbara sinnesslöa, nu för år 450,000 kronor, med halva beloppet 225,000 kronor.

Anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka. 80:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 82) hemställer utskottet,

[82.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, nu för år 700,000 kronor, med halva beloppet, 350,000 kronor.

Epileptikeranstalter. 81:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 83) hemställer utskottet,

[83.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *epileptikeranstalter*, nu för år 100,000 kronor, med halva beloppet, 50,000 kronor.

Upphållande av verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar. 82:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 84) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja *dels* till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar ett förslagsanslag, högst, 6,015 kronor, *dels ock* till bidrag till driftkostnaderna i övrigt vid samma anstalt ett förslagsanslag av 14,900 kronor.

[84.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 130—132 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av verksamheten vid ifrågavarande anstalt har å extra stat för år 1922 beviljats *dels* till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid anstalten ett förslagsanslag, högst 12,025 kronor, *dels ock* till bidrag till driftkostnaderna i övrigt ett förslagsanslag av 29,800 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja

- a) till *avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar* ett förslagsanslag, högst, 6,015 kronor,
 b) till *bidrag till driftkostnaderna i övrigt vid samma anstalt* ett förslagsanslag av 14,900 kronor.

83:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 85) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja *dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* ett förslagsanslag, högst, 3,880 kronor, *dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid samma anstalt* ett förslagsanslag av 8,450 kronor.

Uppehållande av verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor.

[85.]

För ifrågavarande ändamål beviljades av 1921 års riksdag för senare halvåret 1922 samma belopp, som nu äskas för första halvåret 1923.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja

- a) till *avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* ett förslagsanslag, högst, 3,880 kronor,
 b) till *bidrag till driftkostnader i övrigt vid samma anstalt* ett förslagsanslag av 8,450 kronor.

84:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 86) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *lasarettens underhåll*, nu för år 15,774 kronor, till ett belopp av 7,887 kronor.

Lasarettens underhåll.

[86.]

85:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 87) hemställer utskottet,

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl.* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

Resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl.

[87.]

Underhåll
av Järvsö
sjukhus för
spetälska.

[88.]

86:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska, nu för år 23,500 kronor, med ett belopp av 17,750 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 134 och 135 i statsrådsprotokollet.

Till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska har sedan år 1912 varit å riksstaten uppfört ett ordinarie anslag, vilket för åren 1918—1922 varit bestämt till 23,500 kronor.

Till täckande av brist å anslaget har riksdagen under de senaste åren beviljat medel, senast på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 12,000 kronor.

I det för tiden 1 januari—30 juni 1923 för ifrågavarande ändamål nu äskade anslaget ingår dels ett belopp å 11,750 kronor eller hälften av det för år 1922 beviljade ordinarie anslaget dels ock ett belopp av 6,000 kronor, utgörande förstärkningsanslag.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot storleken av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget, har dock ansett, att det ordinarie anslaget för tiden 1 januari—30 juni 1923 endast bör upptagas med hälften av det å ordinarie stat för år 1922 beviljade eller med 11,750 kronor. Skillnaden mellan detta belopp och det av Kungl. Maj:t å ordinarie stat äskade eller (17,750 kronor—11,750 kronor) 6,000 kronor torde böra upptagas såsom förslagsanslag, högst, för täckande av motsedd brist å det ordinarie anslaget och anvisas å extra stat för första halvåret 1923.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet beträffande ordinarie staten hemställa,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska*, nu för år 23,500 kronor, med ett belopp av 11,750 kronor.

Täckande
av brist å
anslag till
underhåll av
Järvsö sjuk-
hus för
spetälska.

87:o) Under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt anført hemställer utskottet,

att riksdagen må till *täckande av motsedd brist i ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

*Uppförande
eller in-
rättande av
tuberkulos-
sjukvårds-
anstalter.*

[89.]

88:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89) att av medel, som anvisats såsom bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulos-sjukvårdsanstalter, må av Kungl. Maj:t, för uppförande av ett kustsanatorium i Ljunghusen för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos, åt Malmöhus läns landsting beviljas högst 210,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. stadgade grunder och med iakttagande av de i statsrådsprotokollet över social-ärenden den 7 januari 1922 angivna särskilda villkor.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 135—145 i statsrådsprotokollet.

I anledning av Kungl. Maj:ts framställningar har riksdagen för vart och ett av åren 1909—1914 på extra stat anvisat ett belopp av 400,000 kronor till bidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulos-sjukvårdsanstalter, företrädesvis tuberkulossjukstugor, tuberkulossjukhus och tuberkulosavdelningar å andra sjukvårdsanstalter. För år 1915 har riksdagen till samma ändamål på extra stat anvisat ett belopp av 600,000 kronor samt för vart och ett av åren 1916—1918 ett belopp av 400,000 kronor. Riksdagen har sålunda för ifrågavarande ändamål anvisat sammanlagt 4,200,000 kronor.

För åtnjutande av ifrågavarande statsbidrag har riksdagen fastställt allmänna bestämmelser, varjämte riksdagen från och med år 1912 lämnat visst medgivande om kostnadsfri upplåtelse av kronomark för anläggning av tuberkulossjukvårdsanstalter.

Kungl. Maj:t har genom kungörelse den 27 juni 1914 (sv. förf.-saml. nr 292) utfärdat bestämmelser angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m., i vilken kungörelse nyssnämnda medgivande intagits. Sedan 1919 års lagtima riksdag beslutit förhöjning av statsbidragets belopp från högst 1,000 till högst 2,000 kronor för vårdplats, har förenämnda kungörelse i enlighet härmed ändrats genom kungörelse den 13 juni 1919 (sv. förf.-saml. nr 305). Vidare har — efter det 1921 års riksdag bifallit av Kungl. Maj:t framlagt förslag om upphävande utom beträffande städer, som ej deltaga i landsting, av en bestämmelse om begränsning av statsbidraget i relation till folkmängden — 1914 års förenämnda kungörelse ändrats i anslutning härtill genom kungörelse den 7 juli 1921 (sv. förf.-saml. nr 385).

Enligt vad den i ärendet gjorda utredningen utvisar, kunna å anslagen till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter

uppkomna reservationerna väl fylla behovet av medel för första halvåret 1923 och gäller detta, även om, som Kungl. Maj:t föreslagit, bidrag av ifrågavarande medel beviljas Malmöhus läns landsting för dess hem i Ljunghusen för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos.

Uti proposition till 1921 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte medgiva, att av medel, som anvisades såsom bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, finge av Kungl. Maj:t, för uppförande av ett sommarhem i Ljunghusen för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos, åt nämnda landsting beviljas ett anslag av högst 210,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. stadgade grunder.

I sitt yttrande i anledning av propositionen, nr 141, hemställde statsutskottet, att propositionen icke måtte bifallas, samt anförde:

»Den anstalt, till vars uppförande statsbidrag enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag äskas, är, enligt vad propositionen utvisar, avsedd för vård under sommarmånaderna av patienter, lidande av tuberkulos i ben, ledgångar och körtlar, sedan dessa patienter, i de fall då kirurgisk behandling erfordrats, erhållit sådan å inom Malmöhus län befintliga kirurgiska sjukhus.

För uppförande av sjukvårdsanstalter av den speciella typ, varom här är fråga, har staten tillföre icke lämnat bidrag. Att, på sätt Kungl. Maj:t nu föreslagit, anvisa medel till en dylik anstalt, avsedd för allenast ett län, har utskottet ansett sig icke kunna för närvarande tillstyrka. Frågan huruvida staten bör härtill lämna bidrag samt, om så befinnes vara av förhållandena påkallat, i vilken omfattning sådant bidrag bör utgå, synes nämligen enligt utskottets förmenande böra göras till föremål för särskild utredning. Förrän resultatet av en sådan utredning föreligger, synes riksdagen lämpligen icke kunna taga ställning till berörda fråga.»

Utskottets förslag blev av riksdagen bifallet.

Vid föredragning inför Kungl. Maj:t av det nu föreliggande förslaget har departementschefen anfört i huvudsak följande:

»Beträffande den typ av tuberkulossjukvårdsanstalter, vartill ifrågavarande s. k. sommarhem bör anses hänförligt, lärer det vara utan större betydelse, om detsamma betraktas såsom en för tuberkulösa avsedd avdelning av ett lasarett eller såsom ett kustsanatorium, ty i båda fallen bör anstalten, med tillämpande av de hittills av statsmakterna omfattade

principerna, kunna ifrågakomma till erhållande av statsbidrag. Emellertid har medicinalstyrelsen framhållit, att anstaltens sjukvårdsuppgift under nuvarande förhållanden fullt motsvarar de befintliga kustsanatoriernas. Även jag finner det uppenbart, att anstalten är ett kustsanatorium i den förbättrade form, som anslutningen till och stödet av ett stort lasarett innebär. På sätt medicinalstyrelsen framhållit skulle emellertid, då för vinnande av varaktigt resultat vid behandling av ifrågavarande slag av sjukdomar ofta en lång vårdtid är nödvändig, anstaltens betydelse i hög grad ökas, om den kunde hållas öppen året om. Även om, med avseende å de föreliggande förhållandena, det icke lärers böra fordras, att anstalten skall i sin helhet hållas öppen även under den kallare delen av året, finner jag dock, med hänsyn till vad medicinalstyrelsen anfört, att det bör göras till villkor för statsbidrag, att anstalten i viss utsträckning, som det synes böra ankomma på Kungl. Maj:t att närmare bestämma, hålles öppen året om.

En annan fråga, beträffande vilken utredning ansetts erforderlig, är, huruvida patienter även från andra län skola få intagas å anstalten, och i så fall på vilka villkor. I detta hänseende synes böra uppmärksammas, att tuberkulossjukvårdsanstalter, för vilka statsbidrag erhålles, i regel äro avsedda för ett avgränsat område, i allmänhet länet. Härifrån utgöra kustsanatorierna undantag, i det desamma äro öppna för patienter från hela riket, ehuru detta icke torde hava uppställts såsom ett villkor för statsanslags beviljande. Ifrågavarande anstalt har ursprungligen varit avsedd att lämna vård allenast åt personer, som undergått behandling vid länets sjukvårdsinrättningar. Bland dessa befinna sig givetvis även patienter, tillhörande andra län. Anstaltens direktion har emellertid, enligt mig tillhandakommet meddelande, förklarat sig villig att föreslå landstinget att även i övrigt tillåta mottagandet av patienter från andra län, därvid avgiften skulle bestämmas enligt samma grunder, som gälla vid länets övriga sjukvårdsinrättningar. Vid dessa utgår för närvarande legosängsavgiften på allmän sal för patienter från andra län med 4 kronor 50 öre, vilken avgift dock beträffande mera bemedlade patienter enligt framlagt förslag skulle något höjas. I enlighet härmed synes såsom ytterligare villkor för anslags erhållande böra uppställas, att patienter från andra län skola mottagas enligt samma grunder, som med avseende å sådana patienter gälla vid länets övriga sjukvårdsinrättningar.

Från något håll inom riksdagen har framhållits, att då gränsen mellan den kirurgiska tuberkulosen och vissa andra sjukdomar vore svår att draga, det kunde tänkas, att å anstalten kunde komma att vårdas

jämväl andra än tuberkulösa, vilket i själva verket skulle innebära ett överflyttande i någon mån på staten av lasarettsvården. Häremot torde jag kunna inskränka mig till att erinra om, att hemmet är avsett endast för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos och att, med de framstående läkarkrafter, som stå hemmet till buds, så goda garantier mot misstag av antydd art torde förefinnas, som över huvud kunna stå att erhålla.

Vad läkarvården vid anstalten beträffar, har medicinalstyrelsen framställt anmärkning mot att enligt uppgjord plan den specialist i ortopedisk kirurgi, som skulle komma att utöva läkarvård vid anstalten, skulle besöka anstalten allenast en gång i veckan. Vad sålunda anmärkts torde vara förtjänt av beaktande, och synes, därest dispens från bestämmelsen i § 19 tuberkulossjukhusstadgan, såsom medicinalstyrelsen förutsätter, beviljas, sådant böra ske på sätt styrelsen antytt.

Vad slutligen angår beloppet av det statsbidrag till anstaltens uppförande, som enligt min mening bör tilldelas landstinget, synes — särskilt om, såsom jag ovan förutsatt, anstalten kommer att hållas öppen året om — intet vara att invända mot att statsbidrag beviljas i enlighet med de grunder, som finnas stadgade i kungörelsen den 27 juni 1914 (nr 292), med däri genom kungörelser den 13 juni 1919 (nr 305) och den 7 juli 1921 (nr 385) gjorda ändringar. Enligt § 2 i den ifrågasvarande kungörelsen utgår statsbidrag med högst hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga byggnadskostnaden, däri ej inberäknad utgift för anskaffande av byggnadstomt. På sätt i medicinalstyrelsens i propositionen till 1921 års riksdag refererade utlåtande finnes närmare omförmält, hava anläggningskostnaderna i sin helhet beräknats till 481,773 kronor, vilken summas riktighet kommer att vid eventuellt anslags utbetalande granskas i enlighet med § 5 i kungörelsen. Det begärda beloppet 210,000 kronor uppgår sålunda icke till hälften av berörda anläggningskostnad, och i enlighet med vad vidare stadgas i § 2 i kungörelsen överstiger det icke 2,000 kronor för var och en av de 105 sjukplatser, anstalten är avsedd att rymma. Mot det begärda beloppet synes sålunda intet vara att erinra. Såsom förut nämnts, förslå de uppkomna reservationerna å anslaget till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter jämväl till statsbidrag för nu ifrågasvarande ändamål. Några särskilda medel behöva sålunda icke anvisas.»

Utskottets
uttrande.

De betänkligheter mot beviljande av anslag till ifrågasvarande anstalt, utskottet vid frågans behandling sistlidet är hyste, hava genom

den av medicinalstyrelsen gjorda utredningen och vad departementschefen ovan föreslagit blivit hävda och anser sig utskottet för den skull nu kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning. För att Malmöhus läns landsting må komma i åtnjutande av statsbidrag, förutsätter utskottet emellertid, i likhet med departementschefen, att såsom villkor härför skyldighet stadgas för landstinget dels att till behandling å anstalten mottaga patienter från rikets samtliga län, dels ock att i den utsträckning, Kungl. Maj:t närmare bestämmer, hålla anstalten öppen året om. Härjämte förutsätter utskottet, att vid bestämmandet av statsbidragets storlek noga beaktas, att i de kostnader, som skola ligga till grund för beräkningen, endast komma att ingå sådana, för vilka landstinget enligt gällande bestämmelser angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. äger tillgodoräkna sig statsbidrag, samt att i fråga om de avgifter, å anstalten intagna patienter från andra än Malmöhus län skola hava att erlægga, landstinget skall vara skyldigt underkasta sig de bestämmelser härutinnan, Kungl. Maj:t kan komma att utfärda.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att av medel, som anvisats såsom bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, må av Kungl. Maj:t, för uppförande av ett kustsanatorium i Ljunghusen för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos, åt Malmöhus läns landsting beviljas högst 210,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. stadgade grunder och med iakttagande av utav utskottet här ovan angivna särskilda villkor.

89:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 90) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 145 och 146) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Driftkostnader vid tuberkulossjukvårdsanstalter.

[90.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter, nu för år 2,500,000 kronor, med ett belopp av 1,250,000 kronor.

*Resebidrag
till vissa pa-
tienter vid
kustsanato-
rierna.*

[91.]

90:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att för beredande av bidrag till medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från de vid västkusten belägna statsunderstödda kustsanatorierna, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

Det för ifrågavarande ändamål äskade anslaget utgör hälften av ett för samma ändamål för innevarande år beviljat.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för beredande av *bidrag till medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från de vid västkusten belägna statsunderstödda kustsanatorierna*, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

*Resestipen-
dier åt läkare
för studier i
tuberkulos-
sjukvård.*

[92.]

91:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 92) hemställer utskottet,

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

*Driftkost-
nader vid
folksana-
torierna.*

[93.]

92:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 93) att såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna, att användas i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 300,000 kronor.

Ifråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 147 och 148 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen å extra stat för innevarande år beviljat ett förslagsanslag, högst, 700,000 kronor.

Utskottet som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade *folksanatorierna*, att användas i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 300,000 kronor.

93:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 94) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till statsbidrag för understöd-
jande av dispensärverksamhet under villkor i huvudsaklig överens-
stämmelse med de nu gällande bevilja ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

*Under-
stödjande av
dispensär-
verksamhet.*

[94.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 149 och 150 i statsrådsproto-
kollet.

För innevarande år har riksdagen för understödjande av dispensär-
verksamheten anvisat ett förslagsanslag å 300,000 kronor. Enligt för-
fattningen i ämnet skall ansökan om statsbidrag för visst år före den
1 mars nästföljande år insändas till medicinalstyrelsen, som har att
efter granskning av ansökningshandlingarna besluta om statsbidrags
beviljande. Med hänsyn till att en del ansökningar icke torde kunna
slutgiltigt behandlas förrän under senare delen av året, har departe-
mentschefen ansett det för år 1923 erforderliga beloppet 300,000 kronor
icke i sin helhet vara erforderligt under första hälften av året, utan
att anslaget för nu ifrågavarande tid bör kunna begränsas till 200,000
kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts före-
varande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari
—30 juni 1923 till statsbidrag för *understödjande av*
dispensärverksamhet under villkor i huvudsaklig överens-
stämmelse med de nu gällande bevilja ett förslags-
anslag av 200,000 kronor.

Behandling
av medellösa
lupus-
patienter.

[95.]

94:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bekostande av behandling enligt den s. k. ljusmetoden av medellösa med sjukdomen lupus vulgaris behäftade personer från landsorten, nu för år 30,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 150 och 151 i statsrådsprotokollet.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, har det för år 1921 för ovanberörda ändamål anvisade anslaget 30,000 kronor redan under första halvåret överskridits med 3,000 kronor och har ett för år 1920 för samma ändamål beviljat extra anslag å enahanda belopp under sistnämnda år överskridits med 45,000 kronor. Med hänsyn härtill har departementschefen ansett, att anslaget bör höjas till 50,000 kronor för år räknat, varav halva beloppet skulle beräknas för första halvåret 1923.

Utskottet, som ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bekostande av behandling enligt den s. k. ljusmetoden av medellösa med sjukdomen lupus vulgaris behäftade personer från landsorten, nu för år 30,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

Bidrag till
upprätthållande
av radiumhemmets
verksamhet.

[96.]

95:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att utgå enligt nu gällande grunder,

dels såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets poliklinik ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor,

dels ock såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik ett förslagsanslag av 15,500 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 151—153 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Under erinran om att 1921 års riksdag å extra stat för år 1922 beviljat dels ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid det cancerföreningen i Stockholm

tillhöriga radiumhemmets poliklinik, dels ock ett förslagsanslag av 31,000 kronor såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik, allt att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1921 angivna grunder, får utskottet hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att utgå enligt nu gällande grunder,

a) såsom *bidrag till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets poliklinik* ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor,

b) såsom *bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik* ett förslagsanslag av 15,500 kronor.

96:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 97) och under erinran om att till medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till eller från radiumhemmet i Stockholm för år 1922 beviljats ett anslag av 15,000 kronor, får utskottet hemställa,

Resebidrag till vissa patienter vid radiumhemmet.

[97.]

att riksdagen må för beredande av bidrag, enligt nu gällande grunder, till *medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från radiumhemmet i Stockholm* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

97:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 98) att till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

Statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.

[98.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 154 och 155 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen för år 1922 anvisat ett förslagsanslag å 1,500,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

Statsbidrag för driften av epidemisjukhus. [99.] 98:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 99) och under erinran om att riksdagen till statsbidrag för driften av epidemisjukhus för år 1922 beviljat ett anslag å 450,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till statsbidrag för driften av epidemisjukhus på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 225,000 kronor.

Kliniker vid vanförestal-
terna i
Stockholm,
Göteborg och
Hälsingborg. [100.] 99:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 100) dels medgiva, att statsbidrag till anordnande av kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m. må från och med år 1923 utgå i enlighet med av chefen för socialdepartementet förordade grunder;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, nu för år 179,500 kronor, med ett belopp av 79,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 155—162 i statsrådsprotokollet.

Med bifall till av Kungl. Maj:t gjord framställning medgav 1919 års lagtima riksdag, att statsbidrag till anordnande av kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m. finge från och med år 1919 utgå i huvudsaklig enlighet med i statsrådsprotokollet över civilärenden den 9 januari 1919 förordade grunder. Vidare medgav riksdagen, att de för nyssberörda särskilda ändamål å riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslagen finge från och med år 1920 höjas, anslaget till kliniker vid vanförestalterna till 179,500 kronor, anslaget till under-

håll av skol- och uppfostringsanstalter för vanföra till 131,400 kronor samt anslaget till ovannämnda undervisningsanstalter för vanföra m. m. till 184,500 kronor.

I sin skrivelse i ämnet uttalade emellertid riksdagen, att riksdagen ansett det kunna ifrågasättas, huruvida icke i fortsättningen statsbidraget till ifrågavarande anstalter lämpligen borde bestämmas till visst belopp för varje å anstalten intagen patient eller elev och sålunda icke, på sätt föreslagits, ställas i förhållande till anstalternas driftkostnader. För år 1920 ansåge sig emellertid riksdagen icke vara i tillfälle att härutinnan vidtaga ändring, då för en sådan syntes erfordras särskild utredning.

Sedan medicinalstyrelsen i skrivelse den 9 augusti 1919 med utgångspunkt i de uti förberörda statsrådsprotokoll angivna riktlinjer avgivit förslag till föreskrifter rörande anslagens användning från och med år 1919, utfärdade Kungl. Maj:t genom brev den 22 i samma månad bestämmelser i ämnet. Enligt dessa skulle statsbidragen för varje år utgå enligt för var och en av de särskilda avdelningarna vid vanförestalterna fastställd glidande skala med ungefär hälften av den genomsnittliga vårdkostnaden per dag för vederbörande avdelning vid de tre anstalterna under nästföregående år. Härjämte stadgades viss maximibegränsning för statsbidragens storlek sålunda, att statsbidrag ej mindre för anordnande av klinik vid vanförestalt än även för underhåll av skol- och uppfostringshem skall utgå med högst 3 kronor för patient, respektive å hem intagen elev, och dag samt statsbidrag till understöd åt undervisningsanstalt för vanföra med högst 75 kronor för elev och månad, i det fall att elev därstädes erhåller såväl undervisning som bostad och kost (intern elev), och med högst 37 kronor 50 öre för elev och månad, därest elev å anstalten åtnjuter undervisning men icke därstädes erhåller bostad (extern elev). För extern elev skall därjämte såsom ersättning för de naturaförmåner, dylik elev kan erhålla vid skolan, utgå ett belopp av högst hälften av för undervisning åt sådan elev utgående statsbidrag eller högst 18 kronor 75 öre för elev per månad, alltså sammanlagt högst 56 kronor 25 öre för sådan elev per månad.

Med anledning av riksdagens i förberörda skrivelse gjorda uttalande anbefalldes även medicinalstyrelsen genom nyssnämnda brev att verkställa utredning i det av riksdagen angivna avseendet samt till Kungl. Maj:t inkomma med det förslag, vartill berörda utredning kunde giva anledning.

I skrivelse den 26 augusti 1920 meddelade medicinalstyrelsen, att beräkningen av ifrågavarande driftbidrags storlek under åren 1919 och

1920 icke givit styrelsen anledning att frångå den plan, styrelsen i sin skrivelse den 9 augusti 1919 framlagt för beräkning av statsbidragets storlek med iakttagande såvitt möjligt av den utav riksdagen gillade principen, att staten skulle ersätta halva driftkostnaden. Så länge de ekonomiska förhållandena inom landet vore så osäkra, som fortfarande vore fallet, syntes medicinalstyrelsen skäl icke föreligga att frångå denna plan, vilken under rådande förhållanden visat sig lämplig och rättvis. Styrelsen hemställde därför, att samma grunder för ifrågavarande statsbidrags utgående, vilka varit gällande för åren 1919 och 1920, måtte bli gällande även för åren 1921 och 1922, dock med viss höjning från och med år 1921 av maximigränserna för respektive statsbidrags storlek, föranledd av inträdd eller väntad stegring i driftkostnaderna vid vanförestalterna huvudsakligen till följd av nödvändiga löneförhöjningar för vederbörande personal.

Vid behandling i statsrådet av 1921 års statsverksproposition fann sig departementschefen på i huvudsak de av medicinalstyrelsen anförda grunderna böra tillstyrka bibehållandet av den glidande skalan samt förslaget om höjning från och med år 1921 av maximigränserna för statsbidragets storlek. I de olika anslagsbeloppen förutsattes icke någon ändring.

Riksdagen förklarade sig (skrivelse nr 5 A punkt 90) alltjämt hävda den av riksdagen år 1919 uttalade uppfattningen, att statsbidraget borde bestämmas till visst belopp för varje patient eller elev och ej ställas i förhållande till anstaltarnas driftkostnader, och fann sig riksdagen icke kunna bifalla Kungl. Maj:ts förslag om ändring i de gällande grunderna för statsbidrags utgående. De särskilda anslagsbeloppen lämnades orubade.

Med hänsyn till vad riksdagen sålunda uttalat har Kungl. Maj:t nu föreslagit, att statsbidragen till vanförestalterna för tiden efter 1923 års ingång icke längre skola utgå efter glidande skala utan med fasta belopp för varje patient eller elev och hava statsbidragen enligt Kungl. Maj:ts mening ansetts böra bestämmas till omkring 90 procent av de för år 1921 på grundval av 1920 års omkostnader fastställda bidragsbeloppen.

Enligt denna beräkningsgrund skulle statsbidragen för första halvåret 1923 utgå med följande belopp:

till vanförestalternas kliniker per dag och patient.....	kronor	2: 70
» skol- och uppfostringshemmen per dag och patient	»	2: 50
» undervisningsanstaltarnas för vanföra interna elever, per elev och månad	»	68: —
» samma undervisningsanstalters externa elever, per elev och månad	»	27: —

Under antagande av lika antal underhållsdagar under första halvåret 1923 som under första halvåret 1921 skulle de särskilda anslagen för förstnämnda halvår kunna beräknas till de belopp, i något avrundade tal, som finnas upptagna i följande tablå, i vilken för jämförelses skull införts de för år 1922 beviljade anslagen till deras halva belopp:

	Halva anslaget 1922.	Anslag $\frac{1}{2}$ — $\frac{30}{100}$ 1923.
Kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, förslagsanslag	kronor 89,750: —	79,000: —
Underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra, förslagsanslag	» 65,700: —	45,400: —
De i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m., förslagsanslag	» 92,250: —	77,500: —

Utskottet, som icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit och som i det följande återkommer till anslagen till skol- och uppfostringshem samt till undervisningsanstalter för vanföra, hemställer alltså,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må

a) medgiva, att statsbidrag till anordnande av kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m. må från och med år 1923 utgå i enlighet med av chefen för socialdepartementet i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1922 förordade grunder;

b) för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg*, nu för år 179,500 kronor, med ett belopp av 79,000 kronor.

Polikliniker vid vanförestaltnerna i Stockholm, Göteborg och Hålsingborg.

100:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 101) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 162) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

[101.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *polikliniker vid vanförestaltnerna i Stockholm, Göteborg och Hålsingborg*, nu för år 15,000 kronor, med ett belopp av 7,500 kronor.

Underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra.

101:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 102) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra, nu för år 131,400 kronor, med ett belopp av 45,400 kronor.

[102.]

Under hänvisning till vad under punkt 99 här ovan anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra*, nu för år 131,400 kronor, med ett belopp av 45,400 kronor.

Bidrag till resor för vanföra.

102:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget för bidrag till resor för vanföra jämte vårdare till och från vanförestalt eller i samband med sådan anstalt anordnat skol- och uppfostringshem, nu för år 35,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

[103.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 163 och 164 i statsrådsprotokollet.

Enligt vad vederbörande budgetredovisningar utvisa, har ifrågasvarande ordinarie anslag å 35,000 kronor alltsedan sin tillkomst måst överskridas, nämligen år 1918 med kronor 14,617:43, år 1919 med kronor 40,857:16 och år 1920 med kronor 78,481:02. Av riksräkenskapsverkets belastningstabell rörande femte huvudtiteln för första halvåret 1921 framgår, att hela anslaget för år 1921 vid juni månads slut överskridits med kronor 13,735:60. Vid nu anförda förhållanden har departementschefen funnit en ökning av anslaget vara påkallad. Då emellertid anledningen till den hårda belastningen av anslaget till

stor del torde vara att söka i de höga biljettpriserna, men dessa numera sänkts och väl, med hänsyn till den sjunkande prisnivån i övrigt, kunna väntas komma att ytterligare nedgå, har departementschefen ansett sig böra stanna vid att föreslå en höjning av anslaget till 50,000 kronor för år räknat.

Utskottet, som ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget för *bidrag till resor för vanföra jämte vårdare till och från vanförestalt eller i samband med sådan anstalt anordnat skol- och uppfostringshem*, nu för år 35,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

103:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 104) och under hänvisning till vad under punkt 99 här ovan anförts hemställer utskottet,

Understöd åt undervisningsanstalter för vanföra m. m.

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m.*, nu för år 184,500 kronor, med ett belopp av 77,500 kronor.

[104.]

104:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående anslag till bestridande av kostnader för allmän hälso- och sjukvård (punkt 105) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Allmän hälso- och sjukvård.

[105.]

anmäla.

105:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 106) att till beredande av bidrag, i enlighet med av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder, för lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 172 och 173 i statsrådsprotokollet.

[106.]

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en till utskottet remitterad, inom andra kammaren av herr *L. Brännström* väckt motion (nr 157), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att till beredande av bidrag i enlighet med vad i motionen föreslagits och i övrigt enligt de av 1918 års lagtima riksdag godkända grunderna för lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader höja det av Kungl. Maj:t å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 äskade anslaget 25,000 kr. med 40,000 kr. och således för ändamålet för angivna tid anvisa ett förhöjt förslagsanslag av 65,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Med anledning av Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har 1918 års lagtima riksdag till bidrag för lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader på extra stat för år 1919 anvisat ett förslagsanslag av 230,000 kronor ävensom godkänt vissa villkor och grunder för åtnjutande av bidrag från ifrågavarande anslag. Samma belopp har för ändamålet anvisats jämväl för vartdera av åren 1920 och 1921.

Närmare bestämmelser rörande användningen av berörda anslag äro meddelade genom kungörelse den 8 november 1918 (sv. förf.-saml. nr 843).

I skrivelse den 17 juni 1921 angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1922 femte huvudtitel har riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till samma belopp som föregående år, anmält, att riksdagen — vars vederbörande utskott inhämtat, att av det för år 1920 anvisade anslaget å 230,000 kronor allenast 3,347 kronor 18 öre utbetalats — å extra stat för år 1922 för ändamålet anvisat ett förslagsanslag av 130,000 kronor. I anledning härav har Kungl. Maj:t genom brev den 7 juli 1921 — jämte det riksdagens ifrågavarande beslut bragts till medicinalstyrelsens kännedom — anbefallt medicinalstyrelsen att vidtaga lämpliga åtgärder för spridande av kunskap om innehållet av kungörelsen den 8 november 1918.

Med hänsyn till den fortfarande mycket ringa belastningen av anslaget har Kungl. Maj:t funnit anslagsbehovet för år 1923 kunna beräknas till allenast 50,000 kronor.

Vid anmälan av förevarande anslagsäskande har departementschefen, under framhållande av att Kungl. Maj:t den 7 juli 1921 anbe-

fallt medicinalstyrelsen att överarbeta ett av den s. k. provinsialläkar-distriktskommittén avgivet förslag till ny läkartaxa, anført, att då detta ärende, som stode i samband med den till 1902 års löneregleringskommitté överlämnade frågan om ny definitiv lönereglering för förste provinsialläkare och provinsialläkare, icke torde kunna föreläggas innevarande års riksdag, det med nyssberörda frågor nära sammanhängande spörsmålet om ändrade grunder för användningen av det anslag, varom nu är fråga, vilket spörsmål ock behandlats av nämnda kommitté, icke syntes honom böra nu tagas under omprövning, utan borde enligt departementschefens förmenande de år 1918 fastställda grunderna tillsvärdare gälla oförändrade. Till detta departementschefens uttalande har utskottet funnit sig böra giva sin anslutning. På grund härav och då enligt utskottets mening tillräcklig erfarenhet rörande behovet av förändring av nyssnämnda grunder ännu icke kan anses hava vunnits, har utskottet icke kunnat biträda motionärens framställning.

Under åberopande av vad sålunda anförts och då utskottet icke funnit skäl till erinran mot det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, får utskottet sålunda hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Brännströms ovanberörda motion, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, till beredande av bidrag, i enlighet med av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder, för *lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

106:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 107) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

dels till bestridande av kostnaderna för anordnande i Stockholm av en statens skola för utbildning av distriktssköterskor ett förslagsanslag å 4,000 kronor,

dels till stipendier för sjuksköterskor för genomgående av nämnda skola ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor,

dels ock för beredande av statsbidrag för anställning av distriktssköterskor i enlighet med gällande grunder ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 173—174 i statsrådsprotokollet.

*Statsbidrag
för anställning
av
distriktssköterskor m. m.*

[107.]

Med anledning av Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställningar har riksdagen på extra stat för vart och ett av åren 1920—1922 anvisat *dels* till bestridande av kostnaderna för anordnande i Stockholm av en statens skola för utbildning av distriktssköterskor ett förslagsanslag å 8,000 kronor, *dels* till stipendier för sjuksköterskor för genomgående av nämnda skola ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor, *dels ock* för beredande av statsbidrag för anställning av distriktssköterskor i enlighet med de i riksdagens skrivelse den 13 juni 1919 angivna grunder ett förslagsanslag å 250,000 kronor.

De av Kungl. Maj:t för första halvåret 1923 nu äskade anslagen till bestridande av kostnaderna för anordnande av en statens skola för utbildning av distriktssköterskor samt till stipendier för sjuksköterskor för genomgående av nämnda skola utgöra hälften av de för innevarande år beviljade.

Anslaget till statsbidrag för avlöning av distriktssköterskor har Kungl. Maj:t däremot, med hänsyn till att enligt gällande bestämmelser endast en mindre del av årsbehovet faller på årets första hälft, ansett kunna begränsas till 75,000 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:t förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

a) till bestridande av kostnaderna för anordnande i Stockholm av en *statens skola för utbildning av distriktssköterskor* ett förslagsanslag å 4,000 kronor,

b) till *stipendier för sjuksköterskor* för genomgående av nämnda skola ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor,

c) för beredande av *statsbidrag för anställning av distriktssköterskor* i enlighet med gällande grunder ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

*Statsbidrag
till avlöning
åt distrikts-
barnmorskor.*

107:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 108) att för beredande av statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av [108.] 150,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 175 och 176 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har för innevarande år beviljats ett anslag å 500,000 kronor. Med hänsyn till att enligt gällande bestämmelser endast en mindre del av årsbehovet faller på årets förra hälft, har departementschefen ansett anslaget för första halvåret 1923 utan risk för överskridande kunna bestämmas till 150,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för beredande av *statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

108:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen, nu för år 72,703 kronor, till ett belopp av 30,532 kronor.

*Barnmorske-
under-
visningen och
barnbörds-
husen.*

[109.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 176 och 177 i statsrådsprotokollet.

I proposition nr 65 framlade Kungl. Maj:t för 1921 års riksdag förslag om reformering av barnmorskeundervisningen och gjorde tillika framställning om anvisande av härför erforderliga förhöjda anslag. Anslagsäskandena vunno riksdagens bifall, och anvisades bland annat, varom nu ej är fråga, ett ordinarie anslag under rubriken »Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen» å 72,703 kronor.

Att anslaget för nu ifrågavarande ändamål kunnat för första halvåret 1923 upptagas till ett belopp, understigande hälften av det för år 1922 anvisade, är beroende därpå, att den av Kungl. Maj:t den 19 augusti 1921 fastställda stadgan för barnmorskeundervisningen i sina huvudsakliga delar träder i kraft först den 1 januari 1924.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *barnmorskeundervisningen och barnbördshusen*, nu för år 72,703 kronor, till ett belopp av 30,532 kronor.

Repetitions-
kurser för
barnmorskor.

[110.]

109:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning punkt 110) och under erinran om att till anordnande av repetitionskurser för barnmorskor för innevarande år beviljats ett anslag å 15,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till anordnande av *repetitionskurser för barnmorskor* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 7,750 kronor.

Ortopediska
institutet.

[111.]

110:o) På grund av Kungl. Maj:ts framställning (punkt 111) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *ortopediska institutet*, nu för år 8,250 kronor, till ett belopp av 4,125 kronor.

Skyddskopp-
ympningen.

[112.]

111:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 112) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till skyddskoppympningen, nu för år 240,000 kronor, med ett belopp av 130,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 179 och 180 i statsrådsprotokollet.

Av återropade statsrådsprotokollet framgår, att ifrågavarande anslag på grund av den allmänna stegringen av resekostnaderna under de senaste åren i avsevärd mån överskridits. Sålunda uppgick belastningen å anslaget under år 1920 till 268,280 kronor 93 öre och under första halvåret 1921 till ej mindre än 198,894 kronor 31 öre. Med hänsyn härtill har Kungl. Maj:t ansett anslaget för första halvåret 1923 icke kunna sättas lägre än 130,000 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *skyddskoppympningen*, nu för år 240,000 kronor, med ett belopp av 130,000 kronor.

112:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 113) hemställer utskottet,

Karantäns-
anstalten på
Känsö.

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till karantänsanstalten på Känsö, nu för år 16,600 kronor, med ett belopp av 8,800 kronor.

[113.]

113:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 114) att till personligt lönetillägg åt karantänsläkaren vid karantänsanstalten på Känsö Gustaf Ernst Hjortzberg på extra stat anvisa ett förslagsanslag, högst, 167 kronor.

Personligt
lönetillägg åt
karantäns-
läkaren G. E.
Hjortzberg.

[114.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 181 och 182 i statsrådsprotokollet.

Till personligt lönetillägg åt karantänsläkaren Hjortzberg för år 1922 har Kungl. Maj:t på tilläggsstat för samma år äskat ett förslagsanslag, högst, 500 kronor.

I en den 10 februari 1922 dagtecknad, till ordföranden i statsutskottet ställd skrivelse har departementschefen meddelat, att Kungl. Maj:t genom beslut samma dag på därom gjord framställning entledigat Hjortzberg från förordnandet att vara karantänsläkare vid karantänsanstalten på Känsö, räknat från och med den 1 april 1922. I följd härav erfordras icke något anslag för nu ifrågavarande ändamål för första hälften av 1923 och kan det å 1922 års tilläggsstat äskade anslaget begränsas till 125 kronor.

Utskottets
yttrande.

I annat sammanhang återkommande till sistnämnda anslag, får utskottet alltså nu hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må vinna riksdagens bifall.

114:o) Departementschefen har anmält (punkt 115), att utbetalning av begärt statsbidrag för understöd åt J. Henriksson för odling av medicinalväxter bör kunna anstå till 1923 års senare hälft, på grund varav departementschefen ansett sig sakna anledning att nu ingå på frågan om anslag för detta ändamål. Med anledning härav påkallas icke något utskottets yttrande i fråga om detta anslag; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Understöd åt
J. Henriksson
för odling
av medicinal-
växter.

[115.]

anmäla.

Svenska
läkarsäll-
skapet.

115:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116) hemställer utskottet,

[116.]

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie anslaget till *Svenska läkarsällskapet* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

Resestipen-
dier åt civila
läkare.

116:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 117) hemställer utskottet,

[117.]

att riksdagen må besluta att beträffande det ordinarie anslaget till *resestipendier åt civila läkare* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

Sveriges andel
i kostnaderna
för den inter-
nationella
hälsovårds-
byrån i Paris.

117:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 118) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris, nu för år 7,000 kronor, med ett belopp av 7,000 kronor.

[118.]

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar har Kungl. Maj:t i regel under första hälften av året vidtagit disposition för utbetalning av ifrågasvarande anslag. Med hänsyn till anslagets internationella natur har departementschefen ansett, att någon ändring häri icke nu bör ifrågasättas.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris*, nu för år 7,000 kronor, med ett belopp av 7,000 kronor.

Provisoriska
åtgärder be-
träffande sjuk-
vården inom
rikets öde-
marks-
områden.

118:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 119) att för provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom råden å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 36,250 kronor.

[119.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 183 och 184 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 72,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 36,250 kronor.

Överståthållarämbetet.

119:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 120) hemställer utskottet,

Överståthållarämbetet.
[120.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *överståthållarämbetet*, nu för år 123,822 kronor, med ett belopp av 61,911 kronor.

120:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 121) att till fortsatt utgivande av tidningen »Polisunderrättelser» på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 35,000 kronor.

Utgivande av »Polisunderrättelser».
[121.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 185 och 186 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande år anvisat ett anslag å 80,000 kronor.

Med hänsyn dels till fallande pris å tryckningskostnader dels ock till att avlöningskontot bör kunna något inskränkas, har Kungl. Maj:t ansett anslaget kunna begränsas till 70,000 kronor för år räknat eller 35,000 kronor för nu ifrågavarande halvår.

Utskottet, som med hänsyn ej mindre till vad departementschefen i ärendet anfört än jämväl till den omständigheten att, enligt vad utskottet inhämtat, tidningens omfång kunnat på grund av nedgång i brottsligheten väsentligt inskränkas, har ansett, att ytterligare någon nedsättning i anslaget utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna torde

kunna ske för år 1923 och vill i sådant avseende föreslå, att detsamma för nämnda år beräknas till 60,000 kronor eller sålunda för halvåret 30,000 kronor.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till fortsatt utgivande av tidningen »*Polisunderrättelser*» på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

Centralbyrån
för fingerav-
tryck.

[122.]

121:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 122) att såsom bidrag för upprätthållande av centralbyrån för fingeravtryck på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 13,500 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 186 och 187 i statsrådsprotokollet.

Såsom bidrag för upprätthållandet av centralbyrån för fingeravtryck har på extra stat för år 1922 anvisats ett förslagsanslag å 30,000 kronor. Då befattningshavarna vid byrån avlönas lika med vissa befattningshavare vid Stockholms polis samt de senares avlöningsförmåner kunna väntas i någon mån nedgå, har anslaget ansetts kunna sänkas med 3,000 kronor för år räknat eller 1,500 kronor för nu ifrågakvarande budgettermin.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom bidrag för upprätthållande av *centralbyrån för fingeravtryck* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 13,500 kronor.

Landsstaten.

Lands-
hövdingarna.

[123.]

122:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 123) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *landshövdingarna*, nu för år 318,500 kronor, till halva beloppet, 159,250 kronor.

123:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124) att

*Tjänstemän
och betjänte
vid läns-
styrelserna.*

[124.]

1:o) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Värmlands län uppföra en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 500 kronor;

2:o) föreskriva, att för den nya befattningshavare, som på grund av vad ovan föreslagits må varda uppförd å ordinarie stat, i tillämpliga delar skola gälla de villkor och bestämmelser, som genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) äro stadgade för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten;

3:o) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Hallands län uppföra ett kvinnligt biträde av första lönegraden och ett kvinnligt biträde av andra lönegraden;

4:o) föreskriva, att de kvinnliga biträden, vilka sålunda uppföras å ordinarie staten för landsstaten, skola åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 507) angående nya avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med år 1920, för de hos ämbetsverk och myndigheter uppförda, under andra—åttonde huvudtitlarna, med undantag av postsparbanken, befintliga ordinarie kvinnliga biträdesbefattningarna m. m., med däri genom kungörelse den 9 juli 1920 (nr 583) gjorda ändringar; samt

5:o) för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till tjänstemän och betjänte vid länsstyrelserna, nu för år 1,452,700 kronor, med ett belopp av 729,550 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 187—192 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förvarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må

a) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Värmlands län uppföra en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 500 kronor;

b) föreskriva, att för den nya befattningshavare, som på grund av vad ovan föreslagits må varda uppförd å ordinarie stat, i tillämpliga delar skola gälla de villkor och bestämmelser, som genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) äro stadgade för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten;

c) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Hallands län uppföra ett kvinnligt biträde av första lönegraden och ett kvinnligt biträde av andra lönegraden;

d) föreskriva, att de kvinnliga biträden, vilka sålunda uppföras å ordinarie staten för landsstaten, skola åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 507) angående nya avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med år 1920, för de hos ämbetsverk och myndigheter uppförda, under andra—åttonde huvudtitlarna, med undantag av postsparbanken, befintliga ordinarie kvinnliga biträdesbefattningarna m. m., med däri genom kungörelse den 9 juli 1920 (nr 583) gjorda ändringar; samt

e) för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *tjänstemän och betjante vid länsstyrelserna*, nu för år 1,452,700 kronor, med ett belopp av 729,550 kronor.

Sakkunniga
till biträde vid
utredningar
m. m.

[125.]

124:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 125) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till sakkunniga till biträde vid utredningar m. m., nu för år 12,000 kronor, med ett belopp av 3,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 193 och 194 i statsrådsprotokollet.

Med hänsyn till den ringa belastning av ifrågavarande anslag, som under senare åren ägt rum, har Kungl. Maj:t ansett anslaget kunna för framtiden reduceras till hälften av det för innevarande år beviljade beloppet eller 6,000 kronor för år räknat.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till *sakkunniga till biträde vid utredningar m. m.*, nu för år 12,000 kronor, med ett belopp av 3,000 kronor.

125:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 126) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie reservationsanslaget till arvoden åt extra länsnotarier m. m., nu för år 383,000 kronor, med ett belopp av 165,000 kronor.

*Arvoden
åt extra läns-
notarier
m. m.*

[126.]

Den av Kungl. Maj:t under punkt 124 föreslagna, av utskottet tillstyrkta uppflyttningen av vissa extra befattningar till ordinarie föranleder en minskning av det ordinarie reservationsanslaget till extra länsnotarier m. m. med allenast 3,100 kronor för år räknat. Med hänsyn till de avsevärda belopp, som under de senaste åren av särskilda uppördsmedel tillförts anslaget, och nu befintliga reservationer å anslaget har detsamma emellertid ansetts kunna nedsättas till 330,000 kronor för år räknat eller 165,000 kronor för första halvåret 1923.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie reservationsanslaget till *arvoden åt extra länsnotarier m. m.*, nu för år 383,000 kronor, med ett belopp av 165,000 kronor.

126:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 127) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till fögderiförvaltningarna, nu för år 2,358,531 kronor, med ett belopp av 1,179,266 kronor.

*Fögderiför-
valtningarna.*

[127.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 195—201 i statsrådsprotokollet.

Då utskottet icke funnit skäl till erinran mot vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *fögderiförvaltningarna*, nu för år 2,358,531 kronor, med ett belopp av 1,179,266 kronor.

Vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna.

[128.]

127:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 128) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, nu för år 25,000 kronor, med ett belopp av 20,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 201 och 202 i statsrådsprotokollet.

Enligt vad riksräkenskapsverkets belastningstabell för första halvåret 1921 utvisar, hava utgifterna från ifrågavarande anslag under berörda tid uppgått till 26,433 kronor eller något mera än hela det beräknade årsbeloppet. Med anledning härav har Kungl. Maj:t funnit sig nu böra beräkna anslaget till 40,000 kronor för år räknat.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna*, nu för år 25,000 kronor, med ett belopp av 20,000 kronor.

Övergångsstat.

[129.]

128:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 129) *dels* medgiva sådan ändring i övergångsstaten för landsstaten, att därå uppförd landsfiskal må från och med år 1923 åtnjuta förvaltningsbidrag med 500 kronor,

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till övergångsstat för landsstaten, nu för år 36,400 kronor, med ett belopp av 16,750 kronor,

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 202 och 203 i statsrådsprotokollet.

Såsom av åberopade statsrådsprotokollet framgår, är den av Kungl. Maj:t föreslagna ändringen i övergångsstaten för landsstaten föranledd därav, att Kungl. Maj:t ansett det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att landsfiskalerna å övergångsstat — såsom vid tiden för deras uppförande å nämnda stat förutsattes — i avlöningshänseende fullt likställas med övriga landsfiskaler.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag härutinnan skulle nu ifrågavarande anslag behöva höjas med 400 kronor. Då emellertid en å övergångsstaten förut uppförd landsfiskal numera avgått, har anslaget av denna anledning ansetts böra sänkas med 3,300 kronor och har an-

slaget för helt år beräknats till 33,500 kronor eller för första halvåret 1923 till 16,750 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må

- a) medgiva sådan ändring i övergångsstaten för landsstaten, att därå uppförd landsfiskal må från och med år 1923 åtnjuta förvaltningsbidrag med 500 kronor,
- b) för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till *övergångsstat för landsstaten*, nu för år 36,400 kronor, med ett belopp av 16,750 kronor.

129:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 130) och under erinran om att för i förevarande punkt omförmälta ändamål å extra stat för år 1922 anvisats ett anslag av 3,750 kronor, hemställer utskottet,

Ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län.

att riksdagen må, för beredande för tiden 1 januari—30 juni 1923 av *ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län*, på extra stat för samma tid anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,875 kronor.

[130.]

130:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 131) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet, där sådan kan av förhållandena påkallas, anvisa, att användas i huvudsak efter hittills gällande grunder, ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

Polisväsendet på landsbygden m. m.

[131.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 204—206 i statsrådsprotokollet.

Riksdagen har under en följd av år beviljat förslagsanslag å extra stat till avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet. För år 1918 förhöjdes anslaget ifråga till 500,000 kronor, med vilket belopp detsamma utgick jämväl för år 1919. Ytterligare höjningar hava där- efter ägt rum för år 1920 med 100,000 kronor till 600,000 kronor och för år 1921 med 200,000 kronor till 800,000 kronor. För år 1922 har äskats och beviljats anslag till sistnämnda belopp:

Av nämnda anslag hava utbetalats, med avdrag av särskilda upp-
bördsmedel för anslaget:

år 1915	484,476 kronor
» 1916	515,024 »
» 1917	546,836 »
» 1918	627,888 »
» 1919	1,091,149 »
» 1920	1,563,487 »
» 1921 ¹ / ₁ — ³⁰ / ₆	703,261 »

Alltsedan år 1918 hava på grund av de stegrade levnadskostnaderna åtgärder från Kungl. Maj:ts sida måst vidtagas för ett mera allmänt beredande av dyrtidstillägg å avlöningen till polispersonalen å landsbygden, i den mån densamma uteslutande eller till huvudsaklig del varit upptagen av sin polistjänstgöring. Detta dyrtidstillägg har i regel beräknats endast å den del av de kontanta avlöningsförmånerna, som utgått av statsmedel, och med högst samma belopp som de för stats-tjänstemän vid oreglerade verk under motsvarande tid bestämda.

Behovet av dyrtidstillägg för ifrågavarande polispersonal har Kungl. Maj:t ansett alltjämt förefinnas, och har Kungl. Maj:t funnit hittills gällande grunder för tilläggets utgående allt fortfarande i huvudsak böra vinna tillämpning. Vad angår det erforderliga förslagsanslagets belopp, har ock den minskning av statstjänarnas dyrtidstillägg, som redan inträtt och för framtiden kan beräknas, ansetts böra följas av nedsatta krav på förevarande anslag. Trots detta har Kungl. Maj:t, i betraktande av belastningssiffrorna för år 1920 och förra hälften av 1921, icke ansett det vara tillrådligt, att vid beräkningen av anslagsbehovet stanna vid nuvarande anslagsbeloppet för år, 800,000 kronor, utan har Kungl. Maj:t föreslagit ett belopp av 900,000 kronor för år räknat eller 450,000 kronor för nu ifrågavarande budgettermin.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet funnit sig böra tillstyrka och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må på extra stat för tiden 1 januari
—30 juni 1923 till *avlöning och underhåll av särskild
polisstyrka på landet*, där sådan kan av förhållandena
påkallas, anvisa, att användas i huvudsak efter hittills
gällande grunder, ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

131:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 132) att å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till ersättning åt lappfogdar m. m. bevilja att reservationsanslag av 21,775 kronor.

Ersättning
åt
lappfogdar
m. m.
[132.]

För innevarande år har för ifrågavarande ändamål anvisats ett anslag å 43,550 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till *ersättning åt lappfogdar m. m.* bevilja ett reservationsanslag av 21,775 kronor.

Diverse.

132:o) Beträffande den av departementschefen under punkt 133 omförmälda frågan om ekonomiskt understöd för främjande av bostadsproduktionen och därmed sammanhängande ändamål (punkt 133) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Främjande av
bostads-
produktionen.
[133.]

anmäla.

133:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 134) hemställer utskottet,

Åldersstillägg.
[134.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *åldersillägg*, nu för år 450,000 kronor, med ett belopp av 225,000 kronor.

134:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 135) hemställer utskottet,

Rese- och
traktaments-
penningar.
[135.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar*, nu för år 800,000 kronor, med ett belopp av 400,000 kronor.

Kommittéer
och utred-
ningar genom
sakkunniga.

135:o) I anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) får utskottet hemställa,

[136.]

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu för år 225,000 kronor, med ett belopp av 112,500 kronor.

Extra
utgifter.

[137.]

136:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 137) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie reservationsanslaget till *extra utgifter*, nu för år 40,000 kronor, med ett belopp av 20,000 kronor.

Skrivmate-
rialier och
expenser, ved
m. m.

[138.]

137:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 138) får utskottet hemställa,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu för år 1,000,000 kronor, med ett belopp av 500,000 kronor.

Tillfällig
löneför-
bättring för
viss personal
inom den
civila statsför-
valtningen.

[139.]

138:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande dels tillfällig löneförbättring under första halvåret 1923 för viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 139), dels ock dyrtidstillägg under samma halvår åt befattningshavare i statens tjänst (punkt 140) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Dyrtids-
tillägg.

[140.]

anmäla.

Trycknings-
kostnader.

[141.]

139:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 141) hemställer utskottet,

att riksdagen må för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget för *bestridande av tryckningskostnader*, nu för år 300,000 kronor,

med ett belopp av 150,742 kronor, dock att i anslaget må få göras den jämkning, som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

Stockholm den 17 mars 1922.

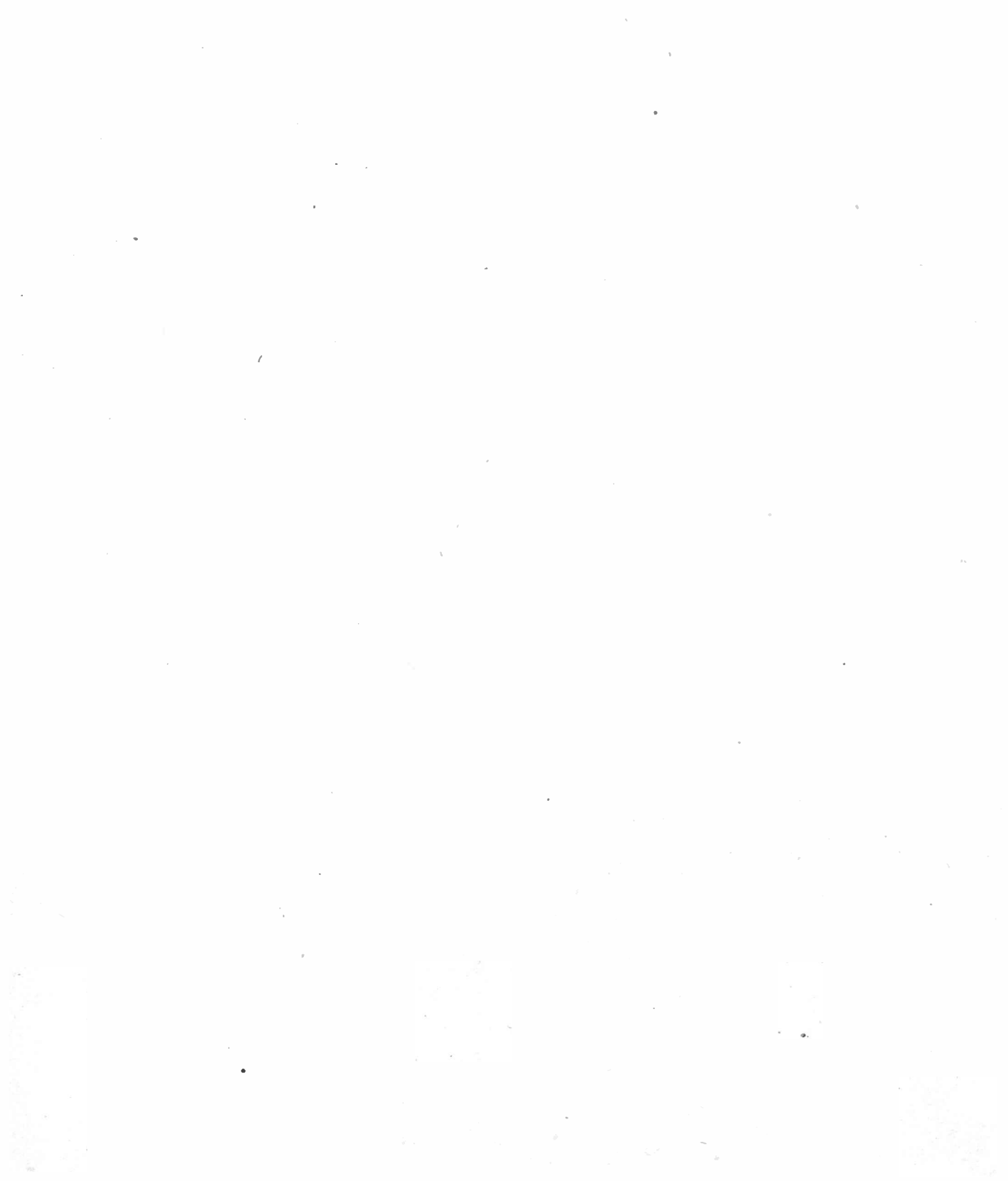
På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *C. J. G. Swartz*,
N. A. Nilsson, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm*, *C. P. V. Nilsson*, *J. L. Widell*,
C. G. Ekman, *O. Bergqvist*, *F. L. Lindqvist* och *C. Johansson* samt
från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. B. Eriksson* i Gränges-
berg, *A. Wiklund*, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén*, *O. Olsson* i Kullenbergstorp,
S. Bengtsson i Norup, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-
Frosterud*, *O. Nilsson* i Örebro och *J. D. Norman*;
med undantag därav att i behandlingen av punkterna 29—139 deltagit herr *E.
A. Hallin* i st. f. herr *C. J. G. Swartz* och
i behandlingen av punkterna 67—69 deltagit herr *O. Osberg* i st. f. herr *S. Bengtsson*
i Norup.

Reservationer:

vid punkt 29 (driftkostnader för statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister) av herrar *J. Jönsson* i Revinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp och *J. D. Norman*;
vid punkt 69 (anskaffande av bostäder åt vissa provinsialläkare å landsbygden) av herr *O. Osberg*.

Verkliga utgifter.

V. Femte huvudtiteln. Socialdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.					
1	Departementschefen			12,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>			141,950	
3	Övergångsstat, <i>förslagsanslag</i> , högst			2,600	
4	Departementets verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst				6,850
	Säger för departementet			156,550	6,850
B. Sociala verk och inrättningar.					
Riksförsäkringsanstalten:					
1	Riksförsäkringsanstalten, <i>förslagsanslag</i>	119,250			
2	Riksförsäkringsanstaltens verksamhet, <i>förslagsanslag</i>		693,550		
3	Kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, <i>förslagsanslag</i>	37,500			
4	Statens bidrag till fiskares försäkring, <i>förslagsanslag</i>	—		156,750	693,550
Försäkringsrådet:					
5	Försäkringsrådet, <i>förslagsanslag</i>			43,500	
6	Försäkringsrådets verksamhet, <i>förslagsanslag</i> ..				25,000
Socialstyrelsen:					
7	Socialstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	156,000			
8	Socialstyrelsens verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst		68,500		
9	Ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister, <i>förslagsanslag</i>		72,000		
10	Centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister, <i>förslagsanslag</i>		15,000		
11	Särskilda skiljedomare i arbetstvister, <i>förslagsanslag</i>		7,500		
12	Offentliga arbetsförmedlingen i riket, <i>förslagsanslag</i>		200,000		
13	Medellösa arbetssökandes resor, <i>förslagsanslag</i>		15,000		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
14	Bekämpande av arbetslösheten, <i>förslagsanslag</i> , högst		* 5,000,000		
15	Understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopo- lets införande nödlidande personer, <i>förslags- anslag</i>		70,000	156,000	5,448,000
Arbetarskydd:					
16	Yrkesinspektionen	82,050			
17	Personligt lönetillägg åt yrkesinspektrisen Ker- stin Hesselgren, <i>förslagsanslag</i> , högst		500		
18	Yrkesinspektionens verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst		30,000	82,050	30,500
Statens tvångsarbetsanstalter:					
19	Statens tvångsarbetsanstalter, <i>förslagsanslag</i> ..	278,000			
20	Övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	7,500		285,500	
Nykterhetsverksamhet:					
Alkoholistvård:					
21	Driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister vid Svartsjö, <i>för- slagsanslag</i>	25,000			
22	Driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona, <i>för- slagsanslag</i>	3,500			
23	Avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alko- holister, <i>förslagsanslag</i> , högst	20,473			
24	Bidrag till driftkostnaderna i övrigt för statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, <i>förslagsanslag</i> ..	26,500			
25	Erkända och enskilda alkoholistan- stalters driftkostnader, <i>förslags- anslag</i>	40,000			
26	Statens kostnader för farliga alko- holister m. m., <i>förslagsanslag</i>	3,000			
27	Sakkunnigt biträde hos socialstyrel- sen för ärenden rörande alkoholist- vården, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,800		120,273	
Främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder:					
28	Sveriges nykterhetssällskaps repre- sentantförsamlings upplysnings- byrås verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,000			

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
29	Internationella byrån i Lausanne för alkoholismens bekämpande, <i>förslagsanslag</i> , högst	750	5,750		126,023
	Sjukförsäkring:				
30	Sjukkasseväsandets befrämjande, <i>förslagsanslag</i>	930,000			
31	Extra statsbidrag för år 1922 åt registrerade sjuk-kassor, <i>förslagsanslag</i>		300,000		
32	Sjuk-kassor, som meddela moderskapsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>		50,000		
33	Tillsyn över understödsföreningar, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000	930,000	353,000
	Arbetsrådet:				
34	Kostnader för tillämpning av lagen om arbets-tidens begränsning m. m., <i>förslagsanslag</i>				60,000
	Allmänna pensionsförsäkringen:				
35	Pensionsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	312,000			
36	Pensionsstyrelsens verksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		306,000		
37	Statens kostnad för pensionstillägg och understöd åt de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, <i>förslagsanslag</i>		10,100,000		
38	Bidrag till understöd åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,725,000		
39	Ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		425,000		
40	Ersättning till postsparbanken för dess bestyr med den på frivilliga avgifter grundade pensionsförsäkringen, <i>förslagsanslag</i> , högst		150		
41	Ersättning till häradsskrivarna för pensionsför-teckningar, <i>förslagsanslag</i>		25,000	312,000	13,581,150
	Fattigvård och barnavård:				
42	Fattigvården i Stockholm och landsorten	4,782			
43	Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	600,000			
44	Stipendier för beivrande av Svenska fattigvårds-förbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barn-hem, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000		
45	Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnaskydd, <i>förslagsanslag</i>		2,500		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
46	Statsinspektion av fattigvården, <i>förslagsanslag</i> , högst		24,825		
47	Bidrag till uppförande eller inrättande av arbets- hem, <i>förslagsanslag</i>		40,000		
48	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>för- slagsanslag</i>		25,000		
49	Allmänna barnhuset i Stockholm	42,350			
50	Frimurarbarnhuset	1,375			
51	Barnhusen i landsorten	14,190		662,697	95,325
	Säger för sociala verk och inrättningar			2,628,497	20,412,548
C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.					
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>					
Medicinalstyrelsen:					
1	Medicinalstyrelsen, <i>förslags- anslag</i>	182,550			
2	Övergångsstat	2,250			
3	Medicinalstyrelsens verksam- het, <i>förslagsanslag</i> , högst		18,350		
4	Personligt avlöningstillägg till en befattningshavare, <i>förslagsanslag</i> , högst		650	184,800	19,000
Statsmedicinska anstalten:					
5	Statens bakteriologiska la- boratorium	51,145			
6	Driften vid statens bakte- riologiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i> , högst		50,000		
7	Statens rättskemiska la- boratorium	9,775			
8	Driften vid statens rättske- miska laboratorium, <i>för- slagsanslag</i> , högst		2,600		
9	Statens farmaceutiska la- boratorium, <i>förslagsan- slag</i> , högst		10,850	60,920	63,450
10	Förste provinsialläkare och provinsialläkare	766,900			
11	Skrivbiträde och övriga expenser åt förste provin- sialläkare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst			26,200	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
12	Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, <i>reservationsanslag</i>		50,000		
13	Provisoriska lönetillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i> , högst		111,500		
14	Flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>		5,000		
15	Omedelbart provisoriskt avhjälpande av läkarbristen, särskilt i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, <i>förslagsanslag</i> , högst		25,000		
16	Resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	—			
17	Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>reservationsanslag</i>	—			
18	Bidrag till extra provinsialläkares avlöande, <i>förslagsanslag</i>	17,500		1,030,120	300,150
<i>Sjukvårdsanstalterna.</i>					
Sinnessjukvårdsanstalterna:					
19	Hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i>		* 6,157,500		
20	Övergångsstat för hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i>		* 61,260		
21	Bidrag till befodringsavgifter för vissa befattningshavare vid hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i> , högst	22,500			
22	Resestipendier åt vid hospital och asyler anställda läkare, <i>reservationsanslag</i>	—			
23	Anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>	225,000			
24	Anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, <i>förslagsanslag</i>	350,000			
25	Epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>	50,000			
26	Avlöningar och vikariatersättning m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,015			

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
27	Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, <i>förslagsanslag</i>				
		14,900			
28	Avlöningar och vikariatersättning m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, <i>förslagsanslag</i> , högst				
		3,880			
29	Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, <i>förslagsanslag</i>				
		8,450	6,843,760	55,745	
	Övriga sjukvårdsanstalter:				
30	Lasarettens underhåll	7,887			
31	Resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl., <i>reservationsanslag</i>	—			
32	Underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska	11,750			
33	Täckande av motsedd brist å anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska, <i>förslagsanslag</i> , högst			6,000	
34	Bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	1,250,000			
35	Resebidrag till vissa patienter vid kustsanatorierna, <i>förslagsanslag</i>			7,500	
36	Resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård, <i>reservationsanslag</i> . .	—			
37	De genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna, <i>förslagsanslag</i> , högst			300,000	
38	Statsbidrag till dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>			200,000	
39	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	25,000			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
40	Radiumhemmets poliklinik, <i>förslagsanslag</i> , högst	7,500			
41	Radiumhemmets klinik, <i>för- slagsanslag</i>	15,500			
42	Resebidrag till vissa patien- ter vid radiumhemmet, <i>förslagsanslag</i>	7,500			
43	Statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, <i>förslags- anslag</i>	750,000			
44	Statsbidrag för driften av epidemisjukhus, <i>förslags- anslag</i>	225,000	1,294,637	1,519,000	
	Vanföreväsendet:				
45	Kliniker vid vanförestal- terna i Stock- holm, Göteborg och Hälsingborg, <i>för- slagsanslag</i>	79,000			
46	Polikliniker vid vanförestal- terna i Stockholm, Göteborg och Hälsing- borg, <i>förslagsanslag</i>	7,500			
47	Underhåll av skol- och uppfostrings- hem för vanföra, <i>förslagsanslag</i>	45,400			
48	Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare, <i>förslagsanslag</i>	25,000			
49	De i Stockholm, Göteborg och Hälsing- borg inrättade undervisningsanstal- terna för vanföra m. m., <i>förslagsanslag</i>	77,500	234,400	8,372,797	1,574,745
	Hälsovård i allmänhet.				
50	Kostnader för allmän hälso- och sjukvård, <i>för- slagsanslag</i>	* 600,000			
51	Lindring i mindre bemedlade patienters å lands- bygden sjukvårdskostnader, <i>förslagsanslag</i>			25,000	
52	Statens skola för utbildning av distriktssköterskor, <i>förslagsanslag</i>			4,000	
53	Stipendier för sjuksköterskor för genomgående av statens skola för utbildning av distriktsskö- terskor, <i>förslagsanslag</i> , högst			10,000	
54	Statsbidrag för anställning av distriktssköterskor, <i>förslagsanslag</i>			75,000	

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
55				
		150,000		
56	30,532			
57		7,750		
58	4,125			
59	130,000			
60	8,800			
61	—			
62	—			
63	7,000			
64		36,250	780,457	308,000
			10,183,374	2,182,895
D. Överståthållarämbetet.				
1			61,911	
2				30,000
3				13,500
			61,911	43,500
E. Landsstaten.				
1			159,250	
2			729,550	
3			3,000	
4			165,000	
5			1,179,266	

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6 Vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, <i>förslagsanslag</i>			20,000	
7 Övergångsstat för landsstaten			16,750	
8 Ortstillägg till vissa tjänstemän och betjante vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län, <i>förslags-</i> <i>anslag, högst</i>				1,875
9 Särskild polisstyrka på landet, <i>förslagsanslag</i>				450,000
10 Ersättning åt lappfogdar m. m., <i>reservationsanslag</i>				21,775
Säger för landsstaten			2,272,816	473,650
F. Diverse.				
1 Alderstillägg, <i>förslagsanslag</i>			225,000	
2 Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..			400,000	
3 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>			112,500	
4 Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>			20,000	
5 Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags-</i> <i>anslag</i>			500,000	
6 Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>				* 458,000
7 Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>				* 4,250,000
8 Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			150,742	
Säger för diverse			1,408,242	4,708,000
Summa			16,711,390	27,827,443

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.